Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Europos LIETUVIS

Nr. 46. (486) 21. 11. 1957. Londonas, 1957 metų, lapkričio mėn., 21 d. VIII metai

Bolševikinio perversmo sukaktis - NEŽINOMO POLITINIO KALINIO DIENA

Šiemet lapkričio 7 d. Sovietų Sąjunga ir pasaulinis komunizmas minėjo bolševikinio perversmo ir valdžios užgrobimo Rusijoje 40-sias metines. Savo ruožtu buv. politinių kalinių tarptautinė federacija šią bolševikinio perversmo dieną, kaip baisiausios politinės vergijos prasidėjimo dieną, paskelbė Nežinomo Politinio Kalinio Diena.

Ta proga New Yorke prie Sovietų Sąjungos atstovybės Jungtinėms Tautoms įvyko sovietų pavergtų tautų demonstracijos su gausiais plakatais. Kai kurie demonstrantai nešė juodas gedulo vėliavas, kurias New Yorko policija kažkodėl norėjo atimti ir dėl to įvyko rimtų susidūrimų. Minia ir plakatų įrašai reikalavo sovietus grąžinti laisvę žmonėms ir tautoms. Minios šauksmai buvo girdimi iš tolo. Jie turėjo prasiskverbti ir į sovietų atstovybės rūmų vidų, kur vyko vaišės bolševikinio perversmo garbei. Į tas vaišes buvo pakviesti visų valstybių delegatai Jungtinėse Tautose. Pavergtųjų demonstracija ir šauksmas atvykusiems į bolševikines vaišes laisvojo pasaulio atstovams bent tolimu aidu turėjo priminti, kieno garbei jie kelia bolševikinio vyno taures. Gal dėl to kai kurie svečiai, tik apsilankymo formalumus atlikę, dūmė namo, o kai kurie demonstracijų akivaizdoje nedrįso nė iš automobilių išlipti. Daug vaišių ikrų ir vodkos liko nesunaudota.

Tą pat lapkričio 7 d. vakare buv. politinių kalinių tarptautinės federacijos New Yorko skyrius suorganizavo Nežinomo Politinio Kalinio pagerbimo aktą. Kalbėjo J. V. Kongreso narys W.R. Judd, buv. Vengrijos sostinės burmistras Koevago, JV automobilių pramonės darbininkų profesinės sąjungos atstovas E. Gray. Kongresmanas Judd pabrėžė ,kad laisvasis pasaulis vis dar nepajėgia suprasti sovietinės politikos tikslų ir taktikos, primindamas kinų patarlę, kad su tigru galima koegzistencija tik tada, kai jau esi tigro pilve arba kai pats tigras yra uždarytas narve. Kai kurių politikų raginimas, kad JV derėtųsi su sovietais dėl tarptautinio įsitempimo atlydžio reiškiąs ne ką kitą kaip advokatavimą neteisei ir vergijai, ne ką kitą, kaip advokatavimą įtvirtinti sovietų pavergtų kraštų dabartinę padėtį. Jei laisvasis pasaulis tuo keliu pasuktų, tai reikštų jo paties laisvės galo pradžią. Sovietų pavergtųjų kraštų laisvės byla niekada nebus pralaimėta, nes teisės ir laisvės sąmonė ir siekimas yra nesunaikinami.

Budapešto buv. burmistras priminė Vengrijos sukilimo reikšmę visoms sovietų pavergtoms tautoms, o E. Grey paryškino idėjinio ginklo su komunistine vergija reikšmę.

Buvo pakartotas Nežinomo Politinio Kalinio Dienos manifestas, šaukiąs į laisvės kovą su sovietine vergija laisvuosius ir į ištvermę bei ištikimybę laisvės idealams sovietų pavergtuosius.

Kor.

Kas krito kovoj — tie didvyriai...

Septynios DIENOS

SREIKAS RYTŲ VOKIETIJOJ

„Neues Deutschland", Rytų Vokietijos komunistų partijos laikraštis, suminėjo faktą, kad dėl „blogo partinio vadovavimo" netoli Drezdeno buvo kilęs streikas.

SPUTNIKAI AR SKALBIMO MAŠINOS?

Šiaurės Atlanto kraštų parlamentarų suvažiavime Spaak, tų kraštų sąjungos generalinis sekretorius, vertindamas esamąją padėtį, savo kalboje pažymėjo, kad negalima pasirinkti tarp sputniko ir skalbimo mašinos — reikia, kad būtų ir viena ir kita.

PER 15 MINUČIŲ SKRIS

Amerikos strateginės oro komandos vadovybė pareiškė, kad vandenilio bombomis pakrautas lėktuvas visada yra paruošties padėtyje ir prireikus galės per 15 minučių pakilti. Tokių atsargos priemonių imtasi nuo spalio 1 d.

ĮTEMPIMAS TARP SANTARVININKŲ

Tunisas, kreipęsis į Prancūziją ir negavęs prašomų ginklų, dabar susitarė su britais ir amerikiečiais, ir tie siunčia jiems smulkesnių ginklų ir šaudmenų. Prancūzija, iš dalies įtardama, kad tie ginklai gali pakliūti Alžyro sukilėliams, kaltina abu savo santarvininkus Atlanto pakto draugiš kumo sulaužymu.

ISPANIJOJE PRAPLĖČIAMOS TEISĖS

Ispanų vyriausybė paskelbė naują parlamento reformos potvarkį, pagal kurį parlamento atstovas turės teisę duoti klausimus ministeriui, o pilietis galės su prašymu kreiptis į parlamentą.

DVI STAMBIOS NELAIMĖS

Didž. Britanijoje (Isle of Wight) nukrito keleivinis lėktuvas. Žuvo 43, 15 išsigelbėjo.

Vakarinėje Prancūzijoje susidūrė trauki niai, ir iš griuvėsių pačioj pradžioj ištrauk ta 12 lavonų.

LENKAI NUTEISĖ KANKINTOJUS

Lenkijos teismas slaptai svarstė bylą trijų buvusių savo saugumiečių ir nubaudė juos po 12-15 metų kalėjimo. Jie tardomiesiems lupinėdavo nagus, pildavo ant jų šal tą vandenį, lepdavo stovėti šaltyje ir bris ti į išmatas. Jų viršininkai anksčiau buvo pašalinti iš partijos viršūnių.

PADĖTIS GERĖJA

Filipinuose per pastaruosius rinkimus te įvyko tik 12 politinių nužudymų. Padėtis laikoma gera, nes 1955 m. buvo nužudyta 16, o 1949 m. 50.

SOVIETŲ PASKOLA INDIJAI

Sovietai davė Indijai 44.600.000 svarų paskolą sunkiajai pramonei ir kasykloms gerinti.

Tos paskolos Indija anksčiau ieškojo Amerikoje, Didž. Britanijoje ir Vokietijoj.

300 ITALŲ ŠIAURĖS AŠIGALY

Vakarų Sicilijoje, Italijoje, buvo nušautas paukštis, turėjęs ant kojos raštelį, kuriame rašoma, kad šiaurės ašigalyje rusai kasyklose laiko 300 italų karo belaisvių.

SUIMTA 270 ALŽYRIEČIŲ

Prancūzų policija įvairiose Prancūzijos vietose lapkričio 12 d. areštavo 270 alžyriečių, įtariamų priklausant tautinio išlaisvinimo fronto organizacijai, priešiškai nusistačiusioje prieš prancūzus.

6300 MYLIŲ BE KURO PAPILDYMŲ

Amerikos karinių pajėgų lėktuvas „Stra to tanker" per 13 val. ir 2 min. nuskrido iš Massachusetts į Buenos Aires — 6300 mylių — nenusileidęs ir nepasipildęs kuro. Tai pasaulio rekordas.

LENKIJA ŽADA SUKTI ATGAL

Gomulkos Lenkija, atrodo, ruošiasi grįžti atgal į viešojo teroro sąlygas. Kalbėdamasis su „Trybuna Ludu" bendradarbiu, jos vidaus reikalų ministeris Wicha užsimi nė apie „banditinio ir teroristinio tipo nelegalias grupes ir organizacijas", turėdamas galvoje jau kalėjimuose atsėdėjusius tūkstančius vokiečių okupacijos laikų savisaugos dalinių vyrų, o taip pat ir turistus iš svetur, kurie „priešiškai yra nusiteikę prieš liaudies Lenkiją".

TIBOR DERY 9 METAI

Vengrijos rašytojas Tibor Dery, kuris yra patapęs lyg ir tautinių troškimų simboliu, nuteistas 9 metams kalėti. Su juo nuteisti dar keli kiti rašytojai (tarp jų ir Zoltan Zelk, šiame „E.L." numeryje spausdinamojo eilėraščio autorius, 3 metams).

PASAULYJE

— Egiptas žada pradėti tartis dėl apmokėjimo Suezo kanalo akcijų.

— Pasaulio spauda dar tebesvarsto klausimą, ar rusiškame žemės palydove-satelite paleistoji kalė dar gyva, ar ne.

— Prancūzų naujoji vyriausybė kelia mokesčius ir susirūpinusi stabdyti prekių kainų kilimą.

— Kenijoje, Afrikoje, streikuojantiems išsklaidyti buvo panaudotos ašarinės dujos.

— Prez. Eisenhoweris pasitikrino sveikatą.

— Berlyne, Kantstrasse, vietoj nacių ka daise sudegintos sinagogos, ruošiamasi statyti žydų bendruomenės namus. Kertinį ak menį padėjo pats Vokietijos prezidentas prof. Heuss.

— Prancūzų Kamerūne komunistai sukėlė riaušes. Sudeginta 50 namų, žuvo 5 žmonės. Riaušės sukeltos nepriklausomybės vardu.

— Britų vidaus reikalų ministeris paskyrė komisiją išaiškinti, ar iš tiesų valst. banko procento pakėlimas nedavė progos kai kam laiku pasipelnyti.

PLB SEIMO ORGANIZACINIO KOMITETO PRANEŠIMAS SPAUDAI

Š.m. lapkričio 11 d. prelato J. Balkūno bute įvyko PLB Seimo Org. Komiteto posėdis, kuriame taip pat dalyvavo JAV LB valdybos pirm. St. Barzdukas ir Kanados krašto valdybos pirm. Vyt. Meilus. Posėdyje buvo aptarti pagrindiniai Seimo rengimo reikalai ir pasikeista nuomonėmis kitais su Seimo ruoša surištais klausimais.

Laikinoji PLB Seimo Konstitucija numatė, kad kraštų Tarybos renka atstovus į Seimą. Šiame O.K. posėdyje konstitucija pakeista ta prasme, kad kiekvieno krašto Taryba nustato to krašto atstovų į Seimą rinkimo tvarką. Tuo būdu atstovai galės būti renkami ir visuotiniu balsavimu, kur krašto Taryba taip nutars.

Posėdyje priimta provizorinė Seimo darbotvarkė. Jos metmenys yra šie: 1. Lietuvių tautos padėtis laisvame pasaulyje. Čia pagrindinai apžvelgiama visam pasauly išsisklaidžiusių lietuvių ir jų sukurtų institucijų bei organizacijų veikla ir statistika. 2. Lietuvių tautos padėtis okupuotame krašte. Remiantis pirmais šaltiniais čia duodamas galimai pilnas vaizdas tos padėties, kuri dabar yra Lietuvoje. 3. Lietuvos tarptautinė padėtis teisiniu ir politiniu atžvilgiu. 4. Lietuvių Bendruomenė tautinių ir valstybinių uždavinių vykdymo perspektyvoje. Čia išryškinama LB funkcijos lietuviškųjų problemų sprendimo komplekse. 5. Organizaciniai LB klausimai. Seimas pasisakys visais bendruomenės vidaus organizacijos klausimais ir sudarys centrinį PLB organą. Seimo Org. Komitetas numatys reikalingus referentus bendradarbiaudamas su kraštų valdybomis.

Org. Komiteto ižd. A. Trečiokas pranešė, kad Seimo reikalams iki šiol yra gauta nepilni trys šimtai dol. aukų. Gražų pavyzdį parodė Seimo Finansų Komisijos nariai p. J. Paknys ir p. I. Budreckis paaukoję po 100 dol. Pasižadėjo taip pat po 100 dol. paaukoti F. Komisijos pirm. K. Cheledon ir Org. Komiteto pirm. prel. J. Balkūnas. V. Vaitiekūnas, Org Komit. sekr. aukos 50 dolerių. Viso pasaulio lietuviai kviečiami Seimo reikalams nepagailėti aukų, nes tai bus didelis įvykis lietuviškosios išeivijos gyvenime.

Lietuvių dailės parodai, kuri įvyks Seimo metu, patalpos su kaikuriais apribojimais yra gautos nemokamai Riverside muziejuje, New Yorke. Netolimoje ateityje parodos rengimo reikalams smulkiau aptarti įvyks dailininkų susirinkimas.

Seimo žymenio projektą paruošė dail. V. K. Jonynas. Jis yra Org. Komiteto priimtas ir taip pat yra susitarta su atitinkama firma dėl jo pagaminimo. Po Naujų Metų jis bus pradėtas platinti.

Seimo proga įvykstančio koncerto programa galutinai paaiškės po gruodžio 15 d. Koncerte pasižadėjo dalyvauti solistai St. Baranauskas ir A. Brazis.

PLB Seimo Informacijos Komisija

1957 m. lapkričio 16 d.
560, 11 St. Brooklyn, N.Y. USA.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Tarybinės Lietuvos spauda neseniai kelias dienas aprašinėjo grupės Kanados lietuvių keliones po Lietuvą. Tai yra Kanados lietuviai komunistai. Toks Lesevičius pareiškęs, jog „mums yra didelis džiaugsmas, kad prie dabartinės sovietinės santvarkos jokiam lietuviui nereikia ieškoti laimės svetur". Petras Astila, lankydamas Klaipėdos laivų statybos dirbtuves, pastebėjęs, kad „prie kapitalistinės Lietuvos apie tokio masto laivų statybą nebuvo galima nei galvoti". Tiems Kanados lietuviams buvo aprodyta visi T. Lietuvos „laimėjimai" ir net leista Lietuvos pajūryje pasirinkti gintaro.

— Neringos sąsiauris iki šių metų buvo laikomas karine zona. Kurortinė vieta buvo tik Palanga, kur atostogaudavo sovietiniai pareigūnai ir mūsų marijonetės. Dabar iš Vilniaus buvo atvykusios kelios komisijos, ir jau kursuoja pirmasis garlaivis „Nevėžis" tarp Klaipėdos ir Nidos.

— Lietuvoje dabar gyvenančių žydų vaidmuo niekuo nesiskiria nuo pirmosios Lietuvos okupacijos. Lietuvos ir daugelis Rusijos žydų gyvena daugiausia Vilniuje ir Kaune. 50 proc. Vilniaus kirpėjų esą žydai. Žydai su lietuviais iš viso tik tiek bendrauja, kiek jiems naudinga. Kalba tik rusiškai, ir dauguma užima aukštas vietas tarybinėje valdžioje. Be to, beveik be išimties visi žydai verčiasi spekuliacija, todėl jų gyvenimo lygis yra žymiai aukštesnis nei vietinių lietuvių.

1953 metais, kai per visą Sovietų Sąjungą perėjo stipri antisemitinė banga, Lietuvoje žydai taip pat buvo persekiojami. Rusai ir lietuviai, nuvarinėdavo žydus nuo šaligatvių, išprašinėdavo iš autobusų ir viešai juos pravardžiuodavo. Dabar viskas aprimę, ir žydai nebepersekiojami.

— Po trijų metų pertraukos vėl atidarytas Klaipėdos muziejus. Jame yra ir mamuto griaučiai, vieninteliai tokie Lietuvoje. Gintaro dirbiniai turi atskirą skyrių.

B.G.

ŠAUKIAMAS DIDŽ. BRITANIJOS LIETUVIŠKOJO JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Jaunimo organizacijos klausimas jau labai seniai keliamas, tik iki šiol nebuvo aiškių pastangų jai įkurti. O jos reikalingumas neabejotinas: jos trūkumą jaučia ne tik pats jaunimas, bet ir įvairios esančios Didž. Britanijoj organizacijos. Į esamąsias ne visas jaunimas jungiasi ne vien dėl to, kad neturėtų noro, bet jaučia patyrimo trūkumą ar iš viso nedrįsta maišytis su savo nepatyrusia jaunyste. O galima tvirtinti, kad be tokios grynai jaunimo organizacijos, juo toliau, juo daugiau jaunų jėgų atitols nuo lietuviško judėjimo.

Tokios organizacijos tikslas turėtų būti ir būtų bendrinis, o ne siauras. Lietuviai yra išsisklaidę po visą Didž. Britaniją ir tik didesnėse lietuvių kolonijose įmanomas jaunimo bendravimas, bet vien tuo viskas ir baigiasi. Turint jaunimo organizaciją, toks bendravimas būtų praplėstas ne tik tarp didesnių lietuviškų kolonijų, bet ir tarp pavieniai išsiskirsčiusiųjų. Per tokią organizaciją jaunimas susipažintų su lietuviškuoju veikimu šiame krašte ir tuo pačiu ilgainiui būtų skatinamas nebeatitrūkti nuo organizuoto lietuviškumo net ir su augęs. Yra daug ir kitų klausimų, kurie rūpi jaunimui ir kuriuos tik tarpusavyje galima būtų išnagrinėti ir išspręsti.

Turint visa tai galvoje, yra sudarytas organizacinis komitetas, kurio uždavinys — sušaukti jaunimo suvažiavimą, visą ką aptarti ir įsteigti pačią organizaciją.

Tokį jaunimo organizacijai steigti suvažiavimą organizacinis komitetas yra numatęs šaukti Londone, Lietuvių Namuose, 1958 m. sausio 4 d. Jaunimas dėl to prašomas skubiai atsiliepti tiek iš viso, tiek ir dėl numatytosios suvažiavimui dienos patogumo. Ta proga prašom pasisakyti, ar bus reikalinga nakvynė.

Kelionės ir pragyvenimo išlaidos bus apmokėtos, bet jau dabar prašom pranešti, kiek kaštuos pati kelionė.

Visi kviečiami ko gausiausiai dalyvauti suvažiavime.

Atsiliepti ir suteikti žinias apie save, dėl nakvynės ir kelionės išlaidų didumo prašom ne vėliau kaip per 2-3 savaites šiuo adresu: **Jaunimo Organizacinis Komitetas, 1, Ladbroke Gardens, London, W.11.**

TALKA PLATYN, PINIGAI DAUGYN!

NEUŽMIRŠKITE MAŠINŲ FONDO!

Tegu ir pamažiuku, bet Nidos spaustuvės mašinų fondas auga ir didėja. Pirmiausia — tai tie malonieji, kurie aukomis didina jį.

Mūsų DBLS garbės narys E.J. Harison, užpildęs gautuosius bilietus, atsiuntė 2 sv. — 5 šil. už bilietus ir 1 sv. 15 šilingų auka.

A. Mykolaitis atsiuntė 1 sv., A. Balutis — 10 šil., J. Naudžiūnas — 10 šil. ir dar papildomai paprašė 2 bilietų.

K. Kaziūnas — 5 šil. auka.

BILIETŲ APYVARTA

Mašinų fondo loterijos bilietų K. Mažylis pirko 8.

Dr. Bronius Medžikauskas paprašė papildomai prisiųsti 18 bilietų.

Italijos Liet. Bendruomenės pirm. kun. V .Mincevičius užsisakė 50 bilietų.

Iš viso pirmadienį jau buvo išpirkti 309 bilietai.

Amerikiečių valstybės vairuotojams ir karinei vadovybei susirūpinimo sukėlė rusų paleistieji žemės palydovai-satelitai, ir ieškoma staigesnių priemonių, kurios šioje srityje amerikiečius sulygintų su rusais.

DBLS Nottinghamo skyr. nariui

ST. JANAVIČIUI,

ryšium su gautąja žinia iš Lietuvos, dėl jo mylimos mamytės mirties, gilią užuojautą reiškia

Skyr. Valdyba ir nariai

Zoltan Zelk

AŠ NEVERTAS

Aš nesu vertas pagyrimo.
Tikėkit, draugai manieji, man šąla kaulai,
Kai jūs giriate drąsumą mano.

Nesu aš tigras: aš tiktai žmogus,
Ir nuvargusi mano širdis pilna baimės.
Tikėkite man, ašai bijau, ašai bijau!

Aš esu žmogus, gyvenu aš kaip žmogus,
Tai kaip aš galiu būti drąsus?
Tik aš bijau, kad nebūčiau visiškai bevertis,
Tik to ašai labiau bijau negu mirties.

(Iš Budapešte leidžiamųjų „Literatūros Naujienų", 1956 m. gegužės 5 d.).

TEN, KUR AIDI KERDŽIAUS RAGAS

(PAS BALTARUSIJOS LIETUVIUS)

Išsukę iš Apso Breslaujos plento, pasileidžiame neplačiu duobėtu vieškeliu.

Mašina įsirita į abipus kelio ištysusio kaimo gatvę. Tai Damošiai. Susojame. Dar nespėjus apsidairyti, autobusą, kuriuo važiuoja dialektologinės-etnografinės ekspedicijos dalyviai, apstoja būrys vaikų, o netrukus prie jų prisideda nemaža moterų, kurios tuo tarpu klegėdamos grįžo pietums iš laukų.

Pirmasis klausimas, kaip ir visada pana šiais atvejais, rūpestis pastoge. Bet ilgai sukti galvos netenka: pasiūla didesnė už paklausą. Dar nespėjome apsidairyti, žiūrim — mūsų nedidelė manta jau keliauja kaimo gatve: vieni tempia lagaminus, kiti sudedamąsias loveles...

Damošiuose, kaip ir visoje Apso apylinkėje pirkios erdvios, su grindimis. Seniau čia yra buvę nemaža miškų, statybinės medžiagos netrūko. Tiesa, kiti pastatai, ypač klėtelės ir tvartai, erdvumu nepasižymi, užtat kluonai didžiuliai, su keletu šoninių įvažiavimų, apsaugotų nuo lietaus savotiškomis gonkelėmis, ir stambių apvalių rąstų jaujomis. Šiuo metu visame kaime tėra išlikusi vienui vienintelė jauja, o senieji kluonai, kaip ir daugelis klėtelių, perstatyti pagal kolūkinio gyvenimo poreikius. Tvartai drauge su gyvenamaisiais namais ligi šiol išlaikė savo senąjį architektūrinį charakterį.

Kiekvieno kaimo centrą čia sudaro šimtamečių liepų lapijoje paskendusi gatvė, paprastai vadinama „ūlyčia". Joje, galima sakyti, ir vyksta visuomeninis kaimo gyvenimas: čia ant suolelių ties darželiu šne kučiuojasi susėdę kaimynės, čia saulės ato kaitoje mažyliai kepa smėlio bandeles, čia iš darbo kolūkyje grįžę vyrai aptaria reikalus. Temstant ūlyčia prisipildo įvairių įvairiausių garsų: čia pasklinda iš ganyklos genamos kaimenės bliovimas, piemenų botagų pliauškėjimas, ar pabiras karvėms po kaklu paristų varpelių skambėjimas. Šeimininkės, pasikaišę sijonus, tiesiai nuo trikojo, kur verdama vakarienė, protekine bėga atrinkti savo gyvulių, varinėja juos į tvartus, girdo pašildytu užskanintu gėralu. Paskui pasigirsta visame kaime milžtuvių — „laidytuvių" tarškėjimas, abiejuose gatvės galuose prie medinių šulinių su aukštomis svirtimis renkasi moterys su kibirais, pratisai girgžda svirtys, kolūkio brigados vyrai kieme iškinko arklius. Tik vaikų vakarop gatvėje sumažėja — matyti, juos greičiau pavilioja sapnų karalystė. Tokia ji toji Damošių kaimo ūlyčios kasdiena.

Visos paskutiniosios žinios ateina iš ūlyčios, ir kiekvienas, norėdamas paremti savo žodžius, priduria: „Visa ūlyčia apie tai niūkia (t.y. kalba)". Ūlyčios nuomonė tai visuomenės nuomonė, ir ji čia labai daug reiškia, ypač dorovės supratimo srityje.

Daugelis senoviškų tradicijų Baltarusijos lietuvių tarpe dar labai gajos. Tai, kuo ypatingai mus sudomino Damošių ūlyčia, buvo senasis kerdžius. Kas rytą, saulei tekant, mus prižadindavo skardus jo rago balsas, pirma atskrendąs lyg aidas kažkur ir toli, iš ano ūlyčios galo nuo kapinaičių, paskui porą kartų suskardenąs vis arčiau ir pagaliau po gero pusvalandžio suaidįs paskutinį kartą visai čia pat. Vos pasigirdus ragui, čia vienur, čia kitur prasiveria tvartelių durys, iš jų išnyra plačiaragės žalosios ir, tingiai ražydamosios, nužingsniuoja per mažutį kiemelį. Žolė jau seniai čia nuglemžta, dėl to nėra kur užkliūti. Aplenkdamos karves, išneria būreliu susiglaudusios avys ir, nieko nelaukdamos, sprunka pro atvirus kiemo vartus į gatvę. Pati šeimininkė ar jos vos-ne-vos pribudintas paauglys rykštele šmigičiuodamas nugena savuosius gyvulius į šį ūlyčios galą, kur tos dienos piemenukai (kerdžiui padeda padieniui kiekvienos šeimos nariai iš eilės) jau laukia ateinančio kerdžiaus. Štai ir jis. Motaguodamas ilgu botagu su gale pririšta papliauška, prie diržo prisikabinęs gėlytėmis išpiaustytą jaučio ragą, tikro savo vertę žinančio viršininko balsu, jis šūktelia valkams varytis gyvulius į pamiškę, ten į didžiąją Ščervelio pievą. Kiekviena dirva, pieva, akmuo ar bala čia turi iš senovės atėjusius pavadinimus. Be labai mažų išimčių jie grynai lietuviški: Kiškakalnis, Papartynė, Cigonynė, Paakmenys, Pilypo pievela, Gojus, Krūsnis, pušaitėrnis apaugusi bala — Ščiurys ir pan. Net ir baltarusiškai kalbantieji laukų pavadinimus tebevartoja senuosius, jų net neversdami. Pasako kerdžius vaikams pievos ar balos pavadinimą, o tiems ir klausti nereikia, kur ji yra, visi tai žino.

Damašių kaimo gatvėje

Vaikams nusivarius gyvulius, kerdžius Krivelis šiandien užsuka pas Savickus pus ryčių ir sermėgos — „jarmioko". Kerdžių išlaiko, t.y. „valgena ir dengia", gyvulių savininkai iš eilės — juk jis gano kolūkiečių asmeninius gyvulius: kolūkio bandai ganyti yra atskiras kerdžius. Pas tos dienos šeimininką jis turi teisę reikalauti viršutinių drabužių. Paprastai pasitenkina švarku arba „burnosėliu" ir „jarmioku". Nors kerdžius Krivelis damošiškis ir čia pat gyvena jo šeima, paprotys lieka papročiu, ir kerdžių išlaiko padieniui visas kaimas.

Kaip seniau, taip ir šiandien kerdžius suderamas „schode" Čia ateina ir norįs parsisamdyti kerdžiumi. Jei kandidatų būna keletas, įvyksta tarp jų savotiškos varžytinės. Dažniausia varžovą nurungia žinomas ir svarbiausia doras žmogus. Sąžininguma s ypač vertinama kerdžiaus savybė, juk jam reikės turėti reikalų su gyvuliais, o juos reikia mylėti.

Dabartinis kerdžius Krivelis, be kitų privalumų, turi dar vieną, kuriuo kasmet nurungia savo varžovus. Tai ypatingas jo sugebėjimas pūsti jaučio ragą. Krivelio ragas ne betkoks — dar „nikolajiškas". Ir didžiuojasi juo senukas, mielai rodo, bet pūsti nelaiku, nors ir labiausiai prašomas, atsisako. Ragą pučia jis tik dukart per dieną: ryte, kai reikia prižadinti miegales šeimininkes, kad karves ganyklon paleistų, ir pietų metu. Tada rago balsas parodo, kurioje kaimo pusėje ganosi banda, kad moterys žinotų, kurlink eiti jų laidyti. „Mes ir mylim aną užu tai, kad anas triūbija" — su pasididžiavimu sako apie savo kerdžių Damošių kaimo valstiečiai.

Atlyginimą kerdžius išsidera natūra iš karto už visą ganymo sezoną. Praeitais metais jis gavo už kiekvieną karvę ir telyčią, — o jų susidaro 50-70 ir daugiau galvų, — po pūdą rugių, po pūdą bulvių, po porą kiaušinių ir po rublį pinigais. Kiaušiniai tai „ant tabokos". Už tokias smulkmenas kaip avys atlyginimas neimamas.

Kad bendrai ganomi gyvuliai, ypač avys, nesusimaišytų, šeimininkai juos pažymi įvairiais ženklais: įkerpa ausį, vietomis vil

(nukelta į psl. 6.)

PETRAS BABICKAS AMERIKOJE

Pr. Alšėnas

Turime būti dėkingi Aukščiausiajam, jog mūsų sunkioj Tėvynės laisvinimo byloj dar esama žmonių, kurie tyliai, be jokios reklamos, be šauksmo ir riksmo apie savo nuveiktuosius darbus, dirba, pluša, dažnai naktimis nemiegodami ir poilsio neskirdami sau, kad tik ką gero padarytų, ką nors nuveiktų Tėvynės laisvinimo bare, ar supažindintų savuosius ir svetimuosius (ypač pastaruosius) su sunkia, baisia ir tragiška mūsų pavergtosios Tėvynės kančia.

Pietų Amerikoj šitokį darbą labai įtempti dirba du mūsų tautiečiai, abu rašytojai. Tai: Petras Babickas ir Kazimieras Čibiras — Verax.

Poetas ir rašytojas P. Babickas šiuo metu lankosi JAV-bėse, kur jis atvyko, anaiptol, ne pasivažinėti, bet to paties kilnaus darbo dirbti, kuriam aukodamasis net poilsiui neskiria laiko.

Šiuo metu jau spausdinama P. Babicko paruoštoji „Picturesque Lithuania". Tai knyga anglų ,ispanų ir lietuvių kalbomis. Šis puošnus leidinys turi pasirodyti pasauliui dar prieš šias Kalėdų šventes, kad mūsų tautiečiai galėtų ją paskleisti ypač kitataučių tarpe artėjančios didžiosios mūsų šventės — Vasario 16-tosios išvakarėse, kada sueina lygiai 40 metų nuo Lietuvos Nepriklausomybės atsteigimo.

Knygoj bus sudėta per 140 gražiausių Lietuvos vaizdų, išspausdintų ofsetu. Ji bus kiek mažesnio formato už „Lithuanian Days" ir greičiau panaši į albumą. Šioji puiki ir mūsų propagandai tokia reikalinga knyga leidžiama garbės leidėjų pinigais. Asmuo, įmokėjęs ne mažiau kaip 10 dolerių, įtraukiamas į garbės leidėjų sąrašą, kuris bus su padėka išspausdintas knygoj. Nelengva autoriui buvo suorganizuoti tai knygai lėšas. Kaip teko patirti, dar vis trūksta 200 dolerių, nors knyga jau atiduota spausdinti.

Šiuo metu P. Babickas yra apsistojęs pas savo brolį, 4135 So. Campbell Ave, Chicago 32, Ill. USA, ir išbus ten iki ateinančių metų kovo mėn.

Būvodamas Amerikoj, P. Babickas neleidžia bereikalingai brangaus savo laiko. Iki šiol tenai jau yra laikęs 25 paskaitas, daugiausia jaunimui. Su paskaitomis jis yra buvęs įvairiuose JAV-bių kampeliuose, kaip: Omaha, Nebr., Philadelphia Pa., Cleveland ir kitur. Taip pat turi ir dar visą eilę kvietimų — „užsakymų" net keliems sekmadieniams. Be to, kas savaitę jis kalba per „Margučio" radiją.

Be šitų darbų, poetas dar yra paruošęs ir sutvarkęs eilėraščių rinkinį, pavadintą „Dramblio kojos", kurį „Tėviškėlė" jau at spausdino. Tai poeto kūrybos rinktinė, kurion sudėti parinktieji eilėraščiai iš trijų, čia niekur negaunamų, knygų: „Žmogaus remonto", „Geltona ir juoda" ir „Svetimoj padangėj". Pirmosios dvi knygos buvo išspausdintos Nepr. Lietuvoj, o pastaroji Argentinoj. Naujoji P. Babicko poezijos rinktinė yra atiduota knygrišyklai susiūti ir greitu laiku pasieks skaitytojus.

Spalio 13 d. P. Babickas iš naujosios knygos deklamavo eilėraščius Kęstučio korp. suvažiavime Coronado, Ind. Iš dalyvavusių suvažiavime apie 100 asmenų apie 80 proc. buvo jaunimas, ir poetas labai šiltai buvo priimtas, smarkiai jam plota ir džiaugtasi jo kūryba.

Nuolatinė, jeigu taip galima pavadinti, P. Babicko gyvenamoji vieta yra Rio de Janeiro. Jis tenai dirba Lietuvos pasiuntinybėje.

Linkėtina Garbiam Poetui, Rašytojui ir nepailstančiam Kovotojui už Lietuvos laisvę, Petrui Babickui, gražios sveikatos ir tokios pat energijos kūryboj ir kilniam darbe, kaip ligi šiol. Čia pat pridurtina, kad, deja, šis mūsų tautai brangus žmogus nėra perdaug stiprios sveikatos.

Taigi, mielas Petrai, sustiprėk ir būk toliau nepalaužiamas!

J. GIRDŽIUS-KLAUSUTIS

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

Iš Santarvės žurnalo leidžiamos knygos

VARŠUVOS SPALIS

Įvedamos Sovietų įgulos. Lietuva dar sutinka ir su tuo: ji žino įtemptus rusų-vokiečių santykius. Bet kaip tik todėl rusai turi būti — ir pradžioje tikrai yra — suinteresuoti išlaikyti buferį tarp savęs ir fašistinio sąjunginiko vokiečio. Sovietai tuojau sugalvoja politinės propagandos triuką — grąžina Vilnių Lietuvai. Lietuviai Vilniuje plačiųjų gyventojų masių sutinkami, kaip išlaisvintojai — nuo bolševizmo... Tačiau senojo Vilniaus tikrųjų gyventojų tarpe lieka ir kitas jausmas: išdidumas, sostinės gyventojų tradicija. Šiaip ar taip, Vilniui nelemta būti provincijos užkampiu. Jis visad buvo ir turi būti Lietuvos sostinė. Baigėsi 19 metų trukęs nesusipratimas, sostinės suprovincinimas. O visgi tuo momentu viską nustelbia didžioji politika. Ir jie jaučia, kad Maskvai rūpi tik jos interesai. Maskva Vilniaus grąžinimu norėjo laimėti savajai kompartijai šalininkų lietuvių tarpe. Tai nepavyko. Tada bent pasauliui stengiamasi sudaryti „biznio" įspūdį, esą Vilniaus grąžinimas yra iš anksto tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos sutartų machinacijų išdava. Tai yra vis bandymai degeneruoti tautinę idėją, ją sutepti, teršti, kad tik Maskvai nereikėtų niekad daryti tikrų nuolaidų tautiniams troškimams. O Vilniaus grąžinimas tai ne pripuolamas „lietuviškas" receptas. Tai yra modelis.

Kai 1948 metais Stalin jau mato, kad neišsisuks, nepadaręs Titui aiškių tautinių koncesijų, jis bando jam įpiršti kaimyninę Albaniją. Esą, Tito turįs „laisvas rankas" albanų atžvilgiu, gali tą kraštą užimti. Tačiau Tito „nesupranta". Tada Stalin paleidžia paskutinį ginklą — įsako Titui užimti Albaniją. Taip Stalin supranta „tautinį komunizmą" — tik imperialistine forma. O kur to imperializmo trūksta, Stalin pats už kitus jį suvaidina. Tačiau Lietuvai anomis 1939 pm. rudens dienomis betkoks imerializmas buvo svetimas. Ne ji sprendė didžiuosius įvykius. Ji galėjo tik jiems pritarti, jeigu jie krypo teisingumo pusėn. Ar šis sostinės grąžinimas nebuvo iš esmės teisingas? Ar Vilnius nebuvo nuo Lietuvos atskirtas smurto keliu? Ar ne Lietuvos pusėje buvo visi tarptautinės teisės nuostatai? Taip. Ir laisvojo pasaulio spauda tada gerai prisiminė kadaise Lietuvai padarytąją skriaudą. Niekas nesmerkė lietuvių už tai, kad jie grįžo savo sostinėn. Jų pusėje buvo teisė ir teisingumas. Tačiau patys lietuviai gal daugiau už kitus sielojosi dėl visų politinių aplinkybių. Vilniaus grįžimas Lietuvai tikrai atstatė jos teises ir atlygino praeityje jai padarytas skriaudas — taip, tai taip, bet...

Lietuvių mintis ir pagrįstus būgštavimus tada vienu sakiniu buvo išreiškęs „Pupų Dėdė" per radiją:

„Vilnius mūsų — Lietuva rusų..."

Dėl šio sakinio Akyras Biržys amžiams patenka į okupanto nemalonę. Jie ir šiandien nepaiso fakto, kad tas pats Akyras Biržys anais revoliuciniais metais buvo lietuvio komunisto gneerolo Baltušio-Žemaičio adjutantas. To paties, kuris šiais metais mirė Maskvoje ir kuris buvo vadinamos „liaudies kariuomenės" vadas.

Bet nieko dar nepralaimėta: Maskva viešai ir neviešai visus patikina, kad Lietuva nebus susovietinta. Patikina net pačią kompartiją, kad Lietuva liks nepriklausoma. To reikalauja Rusijos, kaip valstybės, interesai. Lietuva skiria Rusiją nuo Vokietijos, Lietuva lyg savo kūnu gina Rusiją nuo vokiečių. Jos ūkis, Molotovo žodžiais tariant, gali Rusijai duoti „daugiau, negu visa sovietinė Ukraina..."

Tačiau staiga, tarsi per naktį, Maskvos viršūnėse viršų paima plėšrūs kairieji su Ždanovu priekyje. Išnaudokite progą, vokiečiai užsiangažavę Vakaruose, Vakarų demokratijų dėmesys nukreiptas kitur — išnaudokite progą! Spjauti net į paičos Rusijos savisaugos interesus: griebti Pabaltijį. Čia atsirado proga mažu modeliu išbandyti pasaulinės revoliucijos receptus.

Tam pritarė ir kitas kompartijos sparnas — dešinieji didrusių imperialistai. „Tai proga, kuri vėliau gali nebepasitaikyti...", — taip sako senasis stalinistas Molotov lietuviui prof. Vincui Krėvei-Mickevičiui.

Na, ir skuba progos nepraleisti. Įvyksta vadinamieji „rinkimai". nusavinimai, suėmimai, visos kitos komedijos ir tragedijos.

* * *

Mat, modelis...

Kas pokario metais kituose kraštuose trunka metų metais, tai Lietuvoje įvykdoma galvotrūkčiais, savaitėmis, dienomis...

Karo Muziejaus sodelyje Kaune, ant suolų netoli rožių gėlynų, sėdi du laisvės kovų invalidai ir šildosi vasaros saulutėje. Sode pristatyta garsiakalbių — „gavarilkų", — plerpia rusiška muzika. Programa pertraukinėjama: delegacija, sudaryta iš Justo Paleckio, Salomėjos Neries ir kitų jau pasiekė Minską... jau Smolenske... Jie veža „liaudies" prašymą, kad Lietuvą prijungtų prie Rusijos... Ir vėl muzika, ir vėl pranešimas iš naujos stoties: „veža Stalino saulę..."

Vienas iš senųjų invalidų nusispjauna:

„Komedijantai... suskiai, lyg būtų abejonės ,ar priims į tą kacapų rojų..."

Kitas tik šypsosi ir galva linguoja. Pagaliau išsiima pypkę iš dantų ir sako:

„Taigi, brolyti, o ką veiksim, jei Maskva paims ir nesutiks mus įjungti į rojų..? Nepriklausomais našlaičiais liksime, a..?"

Tačiau anomis, 1839 m. rugsėjo 27-28 dienomis rudųjų ir raudonųjų viduramžininkų pasitarimai vyko ypač „nuoširdžioje dvasioje". Viskas ėjo sklandžiai, nors Stalin ir išsigando, kai vokiečiai greit ir be jokių sąlygų sutiko su Lietuvos patekimu į Sovietų sferą. Liudininkai aprašo tą sceną. Kai Ribbentrop po pasikalbėjimo telefonu su Hitleriu grįžo nugalėtojo šypsena ir pakišo Stalinui ranką, sakydamas: „Lietuva imtinai su Liepoja Jūsų", — Stalin net krūptelėjo. Jeigu taip, vadinasi, Hitler į tą dalyką nežiūri rimtai? Tai tik taktinis ėjimas vėliau pulti Rusiją?

Tačiau vokiečiai staiga ėmė iš dalies spirtis ir išsklaidė Stalino baimę. Už atsisakymą nuo pretenzijų į Pietnemuniją, Sudūvos kraštą, tSalin gavo jiems sumokėti grynu auksu. Be to, gana sunkiai pavyko susitarti dėl demarkacijos linijos Lenkijoje.

Kai Stalin pamatė, jog greit nesusitars, jis, liudininkų aprašymu, priėjo prie stalo, pridengė alkūne žemėlapį ir iškilmingai pareiškė: „Šita dalis mano..."

Molotov su paišeliu vikriai apibrėžė ribą į Vakarus nuo alkūnės. Bet ir Hitlerio sėbrai nekvaili: jie tuoj paišeliu nubrėžė kitą liniją į Rytus nuo Stalino letenos. Raudonasis patvaldys juokėsi, pasižiūrėjo į tas dvi linijas ir pareiškė:

„Dėl tarpo gali derėtis ekspertai..."

Graži scena, tiesa?

Taip didieji „visagaliai" žaidė žemėlapiais, tautomis ir žmonių likimu.

* * *

Gomulka apie visa tai tada dar nieko nežinojo. Jam pakako tikėjimo, kad vadas yra kiekvienu atveju teisus. Bet Gomulka tikrai matė, kaip vokiečių ir rusų kareiviai bučiavosi ties nauja demarkacijos linija. Panašia demarkacijos linija Pilsudskis kadaise buvo sudraskęs Lietuvos žemes. Dabar atėjo pačios Lenkijos eilė...

Tačiau Gomulka nenustojo tikėjęs Maskvos neklaidingumu. Jis pasitraukė Sovietų okupuoton Lenkijos dalin ir tikėjosi, kad jam leis prisidėti prie socialistinio rojaus statybos...

Didysis Pasaulio Teismas

Bažnyčia, baigdama Liturginius metus ir sekantį Advento sekmadienį juos pradėdama, šiais abiem sekmadieniais iškelia Kristaus pranašystę apie pasaulio pabaigą ir paskutinįjį visuotinį pasaulio teismą. Šv. Jonas savo Apreiškime apie šiuos įvykius kalba apokalipsiniais vaizdais —vyks didelis žemės drebėjimas, saulė pasidarys juoda, mėnulis — lyg kraujas, žvaigždės kris nuo dangaus. Mūsų laikų Šv. Rašto aiškintojai visi sutinka, kad tie apokalipsiniai išsireiškimai nelauktini raidiškai išsipildant. Saulės užtemimu gali būti vaizdingai pasakytas istorijos bėgyje Dievo Apreiškimo atmetimas, mėnulio pasidarymas lyg krauju — simbolizuotų Bažnyčios persekiojimus. Kristaus pranašystės esmė yra ta, kad atėjus laikų pilnybei, kitais žodžiais tariant, pasaulio pabaigoje, Jėzus Kristus iš naujo ateis, bet su didele galybe ir didenybe, teisti gyvųjų ir mirusiųjų!

Kada tai bus? Šv. Povilas rašo, kad toji Viešpaties diena ateis, kaip vagis naktį. Pats Išganytojas liepia visuomet būti pasiruošusiais: „Budėkite melsdamies, kad būtumėte rasti verti išvengti viso to, kas turi įvykti, ir stotis žmogaus Sūnaus akivaizdoje!" Jei galime tikėtis, kad pasaulio pabaiga dar toli, bet ji mums artima, tai mūsų kiekvieno mirties valanda, apie kurią gal būt niekad ar bent labai retai kada tepagalvojame, kada asmeniškai turėsime duoti Dievui apyskaitą už savo gerus ir blogus darbus, už paliktus gerus pavyzdžius ir papiktinimus, už slapčiausias mintis!

Paskutinis Teismas — Teisingumo ir Meilės triumfas! Piktadariai liūdnai kartos Išminties knygos žodžius: „Štai tie, kuriuos mes kitados pajuokėme ir iš kurių tyčiojomės, mes, neišmanėliai, laikėme jų gyvenimą beprotyste ir jų pabaigą negarbe, štai, kaip jie priskaityti tarp Dievo vaikų, ir jų dalis tarp šventųjų. Ką mums padėjo puikybė? Ką mums atnešė pasididžiavimas turtais? Visa tai praėjo kaip šešėlis, kaip strėlė paleista į taikinį".

Viskas praeis, tik Dievo Žodis liks amžinai!

P. Dauknys, MIC

Pamaldos

NORTHAMPTON — šį sekmadienį — lapkričio 24 d. 12 val., Katedroje, Kingsthorpe Road.

1947 # NOTTINGHAMO LIETUVIAI 1957

DBLS
Nottinghamo Skyrius

1957 m. lapkričio 23 d. Nottinghamo lietuviai švenčia dešimtį metų nuo įsteigimo DBLS skyriaus. Tai svarbus įvykis. Prieš dešimt metų, steigiant šį skyrių, niekas ne galvojo, kad reikės tame mieste, tarp dūmų ir rūkų, išgyventi tokį ilgą laiką. Kiek vienas narys, atsilankydamas į metinį skyriaus susirinkimą, tikėdavosi, kad šis jau paskutinis ir kad sekančiais metais rinksimės jau savo laisvoj tėvynėj. Ir taip nejučiomis, dangstantis viltimi, prabėga tas de šimtmetis. Taigi, minėdami tą sukaktį, pažvelkime, ką per tą 10 metų skyrius yra nuveikęs, kas pirmieji ėmėsi to garbingo darbo, kas tam skyriui vadovavo, kas per eilę metų darbą tęsė ir tebedirba iki dabar.

Nottinghame iš seno gyveno dvi šeimos, senesni imigrantai — p.p. Jurkšaičiai ir Ričai. Ričai turėjo nuosavą siuvyklą, ir kele tas pirmųjų lietuvių, apsigyvenusių tame mieste, gavo ten darbo. Aišku, tada, nemo kėdami anglų kalbos, jie jautėsi laimingi gavę pas savuosius darbo, ir už tai buvo dėkingi jiems. Taip pat Ričai daug padėdavo lietuviams, atvykstantiems į šį miestą apsigyventi. Padėdavo susirasti darbo, butą, vėliau ir namus įsigyti, pabūdami įvairiose įstaigose vertėjais. Ypatingai tais atvejais padėdavo p-nia Ričienė, už tai neimdama jokio atlyginimo. Nors ji buvo gimusi ir augusi Anglijoj ir su lietuviais anksčiau retai tesusitikdavusi, bet paveldėtosios lietuvių kalbos dar visai nebuvo pamiršusi.

Pirmieji lietuviai į Nottinghamą buvo atvežti 1947 m. liepos 7 d. Tai buvo 16 moterų tekstilės darbams. Jos buvo išskirstytos po įvairius fabrikus ir tik sekmadieniais susitikdavo Nottinghamo Katedroje pasiguosti Aukščiausiajam, pasidalyti įspūdžiais dėl darbo ir naujų šeimininkų vaišingumo ir kartais nubraukti net ašaros. Tam pirmajam būreliui vadovavo A. Viščiūtė, kuri pradžioje buvo lyg lietuviškosios veiklos motina ir vadovė. Ji savo draugėms išrašydavo lietuviškų knygų ir laikraščių. Paskaičiusi „Br. Lietuvio" biuletenų apie steigiamąją DBLS Sąjungą, tuojau ėmėsi organizavimo darbo. Pasitarusi su savo bendradarbėmis ir gavusi jų pritarimą, nutarė kviesti steigiamąjį susirinkimą. Tarpininkaujant p.p. Ričams, buvo gauta iš Katedros klebono salė susirinkimui, ir 1947 m. lapkričio 23 d. sukviečiamas DBLS Nottinghamo skyriaus steigiamasis susirinkimas, į kurį atsilankė 17 tautiečių. Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo A. Viščiūtė, sekretoriavo S. Pauliukevičiūtė. Įsirašė 11 narių, dauguma moterys, nes iš vyrų tik keli dar tebuvo. Buvo išrinkta pirmoji valdyba: pirm. A. Viščiūtė, sekr. A. Budrevičienė ir kasin. Šneiderytė.

Sunkios buvo pirmosios valdybos dienos. Neturėjo savo buto posėdžiams, nes pagal anglų papročius į turimąjį privatų butelį svetimi žmonės negalėjo užeiti. Kasoje pinigų nė peno. Tačiau valdyba rankų nenuleido, energingai dirbo, nesigailėdama savų išlaidų ir visą laisvalaikį skirdama organizacijos reikalams. Skyrius kas dieną tvirtėjo. Įstojo vis daugiau narių. Buvo įvesta registracija atvykstančių į Nottinghamą apsigyventi lietuvių. Netoli Nottinghamo, „Ewerby" stovykloj ,kurioj gyveno vieni vyrai, buvo surengtos bendros Kūčios. 1947 m. „Br. Lietuvį" skaitė 4 asmenys, o 1948 metams, valdybos paraginti, užsiprenumeravo 15. Buvo pradėta organizuoti tautinių šokių grupė. Taip per trumpą laiką, pirmosios valdybos buvo atliktas didelis darbas, ypačiai pirm. A. Viščiūtės, didžiai šviesios moters, kuri viską svarstė giliai ir kritiškai apgalvodama. Ji turėjo organizacinio patyrimo, dėl to įstengė apie save suburti lietuvius ir įsteigti skyrių; užtai ji visuomenės gerbiama, ir jos nudirbti darbai liks prisimenami visą laiką.

1948 m. sausio 25 d. įvyko visuotinis skyriaus susirinkimas. Tuo laiku Nottinghame jau buvo apsigyvenę 40 lietuvių. Į susirinkimą atsilankė 18 asmenų, ir buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. V. Rupinskas, sekr. S. Budrevičienė ir kasin. I. Šimkus. Vos spėjus naujai valdybai pradėti darbą, įvyksta valdybos krizė: iš valdybos atsisako I. Šimkus, o kandidatų nebuvo. Vėl teko šaukti susirinkimą valdybai papildyti. Išrinktas K. Rožanskas. Ši valdyba ėmėsi platesnio masto darbo. Ieškojo pažinčių tarp naujai atvykusiųjų, kviesdama juos į skyriaus narius. Dėl to metų bėgyje skyrius iš 18 narių išaugo iki 60. Suorganizuota iš naujo tautinių šokių grupė, nors dėl jos būta vargo, nes nebuvo kam mokyti jos.

1949 m. sausio 30 d. buvo sukviestas metinis susirinkimas, į kurį atsilankė 45 nariai. Pirm. V. Rupinskas dėl padaugėjusių darbų pasiūlė išrinkti valdybą iš 5 asmenų. Naujon valdybon išrinkta: pirm. V. Rupinskas, sekr. O. Lingaitytė, kasin. A. Šuopis, nariais: A. Viščiūtė-Šuopienė ir K. Rožanskas. Šią valdybą galima išskirti iš kitų, nes ji daugiausia pasidarbavo skyriaus reikalams ir gražiausia sugyveno su Nottinghamo lietuviais. Per metus skyrius iš 60 narių padidėjo iki 110. Tautiniams šokiams vadovauti ir mokyti jų pasiėmė O. Lingaitytė, ir jos vadovaujama šokių grupė pasiekė aukšto lygio. Pradėjo veikti choras, vadovaujamas prityrusio chorvedžio V. Untulio. Jis chorą išgarsino visoje Nottinghamo apylinkėje. Tais pačiais metais buvo sukviestas visuotinis susirinkimas, kuris nutarė įsteigti klubą ir savišalpos kasą, rūpintis kultūros ir sveikatos reikalais. Tiems darbams įgyvendinti reikėjo valdybai gerai pasitempti. Visas sunkusis darbas, kaip paprastai, teko pirm. V. Rupinskui. Jis buvo ramaus, tylaus ir taikaus būdo žmogus, visą laiką dirbo ramiai, apskaičiuodamas ir netingėdamas. O dirbo jis ne tik visuomenės, bet ir kultūrinį darbą. Jo pastangomis buvo pastatytas „Vincas Kudirka", jo paties ir režisuotas. Išbuvęs dvejis metus pirmininku ir pastatęs skyrių į pirmaujančiųjų eiles, jis atsisakė iš valdybos. 1949 m. lapkričio 6 d. jis perdavė skyrių naujai valdybai, kurią sudarė pirm. A. Šuopis, sekr. Z. Lukauskas, kasin. B. Paliulis, nariai K. Rožanskas ir Savickas. Ši valdyba įsteigė sekmadienio mokyklą, organizavo vaidybos būrelį, verbavo naujus narius ir t.t. Bet tolesnė veikla pradėjo silpnėti, nes tarp narių ir atskirų vienetų pradėjo reikštis nesugyvenimas. Klubas pradėjo nesugyventi su skyriaus valdyba, ir kiekvienas veikė atskirai. Choras taip pat išsirinko sau atskirą valdybą. Vaidybos būrelis prisidėjo prie klubo, sporto būrelis dirbo atskirai. Dėl tokio išsiblaškymo vienetai pradėjo silpnėti. Chorui pradėjo stigti dainininkų, tautiniams šokiams — šokėjų, sportininkams lėšų įsigyti sporto reikmenims, klubui susidarė piniginių sunkumų apmokėti už nuomojamąsias sales. Savišalpos kasa taip pat sušluobuoja — nebeįstengia apmokėti ligoniams priklausančių pašalpų. Visas gražiai puoselėtas darbas pairo. Valdyba, nerasdama kitos išeities, atsistatydino ir 1956 m. spalio 26 d. sukvietė visuotinį susirinkimą. Nauja valdyba — pirm. J. Astašauskas, sekr. B. Strumskis, kasin. Bliūdžius, nariai Prokopavičius ir Eimutis — griebėsi konsolidacijos darbo, bet pašlijusios padėties atstatyti negalėjo, ir dėl to valdybos nariai patys pradėjo nesutarti. Išbuvę 5 mėnesius atsistatydino. 1951 m. vasario 24 d. neeilinis narių susirinkimas išrinko valdybon pirm. K. Kudlą, sekr. B. Strumskį, kasin. Bliūdžių, nariais Burbą ir Melniką. Tos valdybos uždavinys buvo atstatyti tarp organizacijų pašlijusią padėtį. Pirmiausia buvo sukviestas visų intelektualų susirinkimas aptarti susidariusiai padėčiai. Dalyvavo Dr. S. Kuzminskas, rašyt. S. Laucius, stud. V. Fidleris, V. Untulis, M. Mašalaitis ir skyriaus valdyba. Skyriaus pirm. K. Kudla nurodė, kokia žala daroma visuomenei, pakrikus organizaciniam veikimui. Išstudijavus padėtį nutarta pavesti skyriaus pirmininkui sukviesti visų grupių pirmininkus, išsiaiškinti visus nesklandumus ir eiti prie vieningo organizacinio darbo. 1951 m. balandžio 25 d. buvo sukviestas toks susirinkimas. Jame buvo sutarta: 1. visos organizacijos lieka su savo valdybomis ir kasomis; 2. vyriausiuoju organu padaroma DBLS skyriaus valdyba; 3. kiekviena organizacija, ruošdama švenčių minėjimus ar kitokius parengimus, tariasi su DBLS sk. valdyba; 4. tautinių švenčių minėjimus rengia DBLS skyriaus valdyba, talkininkaujant visoms organizacijoms. Po tuo susitarimu pasirašė visų organizacijų pirmininkai. Tais metais visos tautinės šventės buvo paminėtos. Reikšmingesnė buvo Kariuomenės Šventė. Ta proga buvo padėtas vainikas prie anglų nežinomojo kario kapo Nottinghamo pilies aikštėje su įrašu lietuvių ir anglų kalbomis. Vėliau buvo įsteigtas studijų būrelis, kuris rinkdavosi kartą į mėnesį ir kuris daug prisidėjo prie organizacijų susitvarkymo. Kiekvieną šeštadienį buvo ruošiamos įvairiomis temomis paskaitos. Tais metais buvo daug išplatinta akcijų DBLS namams Londone pirkti. Tų pačių metų gale buvo sušauktas metinis susirinkimas ir išrinkta nauja valdyba: pirm. M. Mašalaitis, sekr. L. Lauciūtė, kasin. V. Miškinis, nariais B. Paliulis ir Plenaitis. Ši valdyba tęsė toliau konsolidacijos darbą. Kai kurios grupės jau pradėjo nusilpti ir atskirai savo veiklos tęsti nebegalėjo. Klubas savo kultūrinę veiklą sustabdė, perleisdamas knygyną ir nuomojamas sales DBLS skyriaus valdybai. Taip pat choras, išvykus chorvedžiui į Kanadą, nustojo veikęs ir perdavė savo kasą skyriui su 14 svarų nuostolio...

M. Mašalaitis, vykdamas į Angliją, atsivežė neįkainojamą turtą — knygą. Nežiūrint, kur jis bebūtų, ar savo kambary, ar fabrike, ar net prie Trento (upė) ant suolelio — visur jį rasi su knyga rankose, kuri jam lengvino tremties naštą. Būdamas pirmininku iš perimtosios kasos su vienu svaru, jau perduoda naujajai valdybai 23 svarus. Apmokėjo choro skolas. Kur tik gaudavo progos, mielai tardavo žodį apie tėviškės numylėtus laukus ir ten kankinamuosius brolius. Jis buvo laikomas vienu populiariausių Nottinghamo lietuvių. Išdirbęs vienerius metus valdyboj, toliau atsisakė dėl silpnos sveikatos, ir 1952 m. spalio mėn. buvo išrinkta nauja valdyba: pirmininku K. Kudla, sekr. S. Kasparas, kasin. V. Miškinis, nariais Burba ir Melnikas. Naujoji valdyba užsimojo atstatyti kultūrinius vienetus: chorą, taut. šokius ir kt. Tuo laiku Nottinghame apsigyveno vargonininkas Maldutis, kuris iš pradžių suti ko pamokyti bažnytinių giesmių. Vargais negalais susirinko 24 dainininkus ir pradėjo darbą, bet, nelaimei, tais metais žmonės pradėjo važiuoti į Kanadą, ir choristai, vos tik pramokę kelių giesmių, vienas po kito pradėjo vykti Kanadon. Taigi choras pradėjo irti. Dar metus laiko šiaip taip laikėsi, papildomas naujais dainininkais, bet pagaliau visiškai išsiskirsto. Dar likus keliems choristams, K. Venckus, talkininkaujamas Maldučio, sudarė vyrų oktetą, kuris pasirodydavo vietoj per šventes ir buvo kelis kartus išvykęs į kaimyninius skyrius.

Tautinių švenčių minėjimai buvo atliekami savo pajėgomis, ir tokios šventės visos buvo paminėtos. Iškilmingiausias buvo birželio išvežtųjų minėjimas. Skyriaus valdyba pasikvietė kitų tautybių organizacijas ir nutarė vieningai dirbti, suruošiant tiems įvykiams atžymėti demonstraciją, viešai parodant pasauliui savo tautų naikinimą. Ta proga buvo pakviesta kalbėti žymūs anglų darbiečių ir konservatorių atstovai. Demonstracija praėjo su didžiausiu pasisekimu. Gatvių eisenoj dalyvavo daugiau kaip du tūkstančiai tremtinių, buvo išdalyta 8 tūkstančiai atsišaukimų anglų kalba. Tą atliktą milžinišką darbą galima priskirti to laiko skyriaus pirm. K. Kudlai. Jis įdėjo daug darbo, ruošdamas tą demonstraciją, ir sugebėjo pritraukti kitas tautybes. 1953 m. spalio mėn. sukviestas metinis susirinkimas ir išrinkta 1954 metams nauja valdyba: pirm. J. Galbuogis, sekr. J. Bliūdžius, kasin. J. Oželis ir nariais A. Matulaitis ir J. Viliūnas. Darbščiausias buvo sk. pirm. J. Galbuogis, kuris nesigailėjo nei vargo, nei savo išlaidų, bėgo dieną ir naktį, kad tik Nottinghamo skyrius būtų tarp pirmaujančiųjų. Galima sakyti, jis pasiekė tai. Tautinių švenčių minėjimams kviesdavo meno pajėgas iš tolimesnių miestų. Buvo iškvietęs šv. Cecilijos, Skotijos senųjų liet., chorą, du kartu Londono ,,Vaidilos" grupę ir savo jėgomis pastatė K. Vaitkevičiaus rašytą ir paties autoriaus režisuotą „Išdraskytą aro lizdą", istorinį veikalą. Buvo atidaręs lietuvių klubą su baru, kokio seniai pageidavo Nottinghamas. Tačiau kvietimas meninių pajėgų iš toliau sudarė finansinių nuostolių. Sukvietęs visuotinį metinį susirinkimą, 1954 m. gruodžio mėn. atsisakė iš pareigų ir perdavė skyrių naujai valdybai. Dar tenka pažymėti, kad tų metų vasarą buvo Apygardos Valdybos suruoštas visos Anglijos lietuvių sąskrydis Nottinghame, ir tuo laiku dalis rūpesčio ir paruošimo sąskrydžiui gulė ant J. Galbuogio pečių. Kad sąskrydis dalinai sukėlė nepasitenkinimo atvykusių lietuvių tarpe, nes vėliau atvykusieji nebuvo įleidžiami ,tai kaltė tik tokia, kad nebuvo tinkamai apskaičiuota, koks skaičius atvyks. O suvažiavo tiek, kad tik Nottinghamo aikštėje tebūtų tilpę.

Naująją valdybą sudarė pirm. A. Matulaitis, sekr. Mikalauskas, kasin. Kičas ir nariai K. Bivainis ir K. Kudla. Pirmininkaujant A. Matulaičiui, buvo reikšmingesnis įvykis: lietuviai prisidėjo prie užsienečių ruoštųjų demonstracijų atvykus Bulganinui ir Chruščiovui į Angliją 1956 m. pavasarį. Kolona tęsėsi per visą miestą, nes visos tautybės dalyvavo vieningai ir entuziastiškai. Plakatus visoms tautybėms tam reikalui nupiešė J. Kiburas. Šiaip skyrius daugiau nieko reikšmingesnio nenuveikė, nes tuo laiku įsisteigė LAS, kuriam pirmininkavo J. Galbuogis. Abu pirmininkai suskaldė lietuvių visuomenę. Tas nesugyvenimas ir susiskaldymas tęsiasi ir šiomis dienomis. Tuo metu skyriaus buvusio pirmininko K. Kudlos pastangomis buvo įsteigta nauja organizacija — tai Moterų Draugija, kuri uoliai ėmėsi visuomeninio darbo. 1956 m. rudenį, išvykus A. Matulaičiui į Kanadą, valdyba papildoma kandidatais. Įeina B. Kiburienė, o pirmininkavimą perima K. Bivainis. Naujoji K. Bivainio pirmininkaujama valdyba susidūrė su nepavydėtina tikrove. Skyriaus narių skaičius sumažėjęs dėl nuolatinio emigravimo, visuomenė susiskaldžiusi, veikiant kelioms politinėms organizacijoms, trūksta lėšų. Tačiau šie ir kiti faktai neatbaido valdybos, ir pasiryžimas viską nugali. Tęsia toliau darbą vargo mokykla ,atnaujina tautinių šokių grupę, ruošia taut. švenčių minėjimus, bando sušvelninti tarpusavį nesugyvenimą.

1956 m. gruodžio 15 d. sušaukiamas visuotinis narių susirinkimas. Susirinkime dalyvauja ir DBL Sąjungos pirm. M. Bajorinas. Išrenkama nauja valdyba: pirmininku K. Bivainis, vicepirmininke E. Zaveckienė, sekr. J. Kiburas, kasin. S. Matulevičius, reikalų vedėju J. Oželis, nariais B. Paliulis ir K. Rožanskas. Reikia pažymėti, kad į šią valdybą įėjo du asmenys, tai J. Kiburas ir S. Matulevičius, kurie anksčiau, būdami skyriaus nariais, laikėsi nuošaliai nuo valdybų, nes jiedu beveik per visą dešimtmetį padėdavo ir skyriui ir kitom organizacijoms ruošti vaidinimus ir kitokius parengimus. Jiems paskutiniu metu buvo nesvetima ir tautinių organizacijų idėja. Taigi, jiems įeinant į valdybą, visuomenė tikėjosi kažko naujo, ypač

(Tąsa sek. pusl.)

Žodis skaitytojams

Nottinghamo DBLS skyrius gimė turėdamas tikslą suburti lietuvius į bendrą lietuvišką darbą ir rūpinti tremties meto opiausius lietuvių reikalus — tautinius, tikybinius, švietimo — ir viskuo, kas tik galima padaryti palengvinti tremties naštai.

Švęsdama dešimties metų sukaktį, dabartinė skyriaus valdyba pasiryžo „Europos Lietuvio" puslapiuose peržvelgti ir įvertinti skyriaus valdybų ir visuomenės nuveiktus darbus dešimties metų laikotarpyje. Tuo pačiu čia sužymimos ir tos grupės ir organizacijos, kurios mažiau ar daugiau priklausė nuo skyriaus ar bent glaudžiai su juo bendradarbiavo. Šių puslapių leidėja, dabartinė skyriaus valdyba, iš anksto atsiprašo tuos, kurie, gal būt, per neapsižiūrėjimą nebus pakliuvę į paminimųjų asmenų skaičių, nors jie ir yra prisidėję prie lietuviškos veiklos. Taip pat atsiprašom ir tuos, kurių pavardė ar vardas neteisingai bus užrašyta, nes šios žinios imtos iš skyriaus bylų ir prisiminimų.

Šias žinias su paaiškinimais surinkti talkininkavo K. Kudla, buvęs skyriaus pirmininkas, dabar gyvenąs Jung. Amerikos Vse. Spaudai paruošė ir papildė J. Kiburas, dabartinis Valdybos narys.

Už tą atliktą darbą skyriaus Valdyba jiems dėkoja.

K. Bivainis
Nottinghamo Skyriaus Pirmininkas

Vieno skyriaus veiklos apyskaita gal ryškiausiai atvaizduoja visos D. Britanijos Lietuvių Sąjungos nuveiktuosius darbus ir jos reikšmę lietuviams ir Lietuvai. Iš šio aprašymo matome, kiek daug nuveikė vienas Nottinghamo skyrius, o jis juk yra tik vienas iš daugelio skyrių, kurie irgi davė savo įnašą per paskutiniuosius dešimt metų.

Nottinghamo skyriaus valdybos nutarimas atžymėti savo dešimtmetį per „Europos Lietuvį" yra tikrai sveikintinas dalykas. Veikla liks įamžinta laikraščio skiltyse, kurias su įdomumu skaitysime ne tik mes, bet ir ateinančios kartos. Besikeičiančių sąlygų įtakoje skyrius pergyveno geresnius ir blogesnius laikus, bet visuomet liko ištikimas savo pašaukimui, gyvas ir gajus iki šiai dienai. Tikiu, kad jis ir toliau liks vienu iš tų didžiųjų DBLS-gos ramsčių, ištikimai tarnaus savo tautiečiams ir atliks tėvynės jam skiriamąsias pareigas.

Sveikinu Nottinghamo skyriaus Valdybą ir narius, minėdami savo skyriaus dešimties metų veiklos sukaktį, ir linkiu ne nustoti ištvermės ir ryžto ateities veikloje.

M. Bajorinas
DBLS Pirmininkas

Pro lapus prabėgo šaltas vėjas,
Pro viršūnę, kur šešėlį meta...
Kas prabėgs greičiau neg šaltas vėjas
Mūsų metai, mūsų metai.

Bern. Brazdžionis

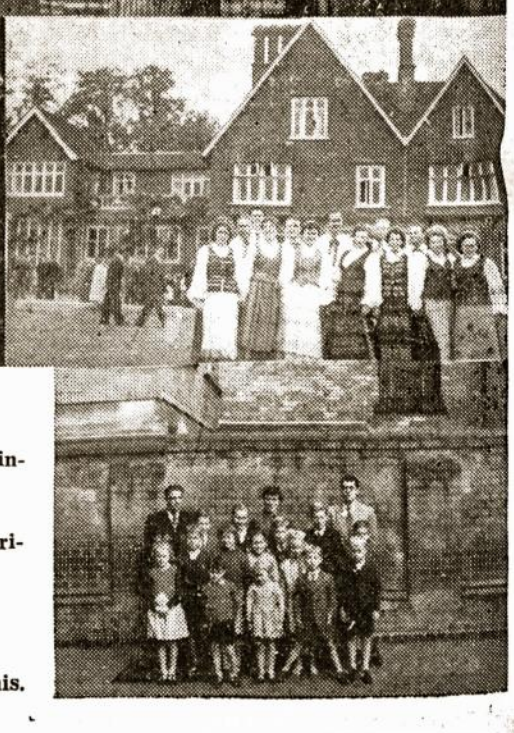

1. Skyriaus dabartinis kasininkas St. Matulevičius, sekretorius J. Kiburas, pirmininkas K. Bivainis ir reikalų vedėjas J. Oželis.

2. „Rūtos" choras po vieno koncerto Nottinghame. Sveikina DBLS pirm. M. Bajorinas. Kairėj — choro dirigentas V. Untulis.

3. Tautinių šokių grupė dešimtmečio proga Lietuvių Sodyboje.

4. Vargo mokykla su mokytojais: D. Fidlerienė, V. Fidleris ir skyr. pirm. Bivainis.

NOTTINGHAMO LIETUVIAI

dėl organizacijų sugyvenimo. 1957 m. pavasarį skyriaus iniciatyva buvo sušauktas visų Nottinghamo organizacijų vadovų posėdis padėčiai išsiaiškinti ir gairėms nustatyti ateities darbams, nes 1951 metų nutarimai dėl organizacinio darbo derinimo jau buvo pamiršti ir nevykdomi. Buvo sudarytas visų organizacijų pirmininkų komitetas su Dr. S. Kuzminsku priešakyje. Posėdyje nutarta, kad tautines šventes, kaip Vasario 16-toji, tautos šventė ir kt., ruošia DBLS skyrius, kitas gali ruošti bet kuri organizacija, apie tai painformavusi komitetą. Taigi šio komiteto buvo bandyta gerinti padėtį ir dalinai tai jam pavyko. Tačiau padėtis ir nesugyvenimas pablogėjo suskilus LAS organizacijai. Tas skilimas atnešė visapusiškos žalos Nottinghamo kolonijai.

Be anksčiau minėtų pastangų sušvelninti padėtį, skyriaus valdyba reiškiasi taip pat ir kultūrinėj veikloj. Ji suruošia Vasario 16-tosios minėjimą pasinaudodama vietinėmis pajėgomis, Margučių vakarą per Velykas, dalyvauja Baltų komitete ir stengiasi, kad būtų visų trijų Pabaltijo tautybių bendrai paminėtas Birželio išvežtųjų minėjimas. Siunčia taut. šokių grupę į ukrainiečių 10-čio šventę Nottinghame. Reprezentuoja lietuvius Nottinghame anglų organizacijos pastangomis surengtoje tautų šokių ir dainų Kavalkadoj. Rengia ekskursijas į Liet. Sodybą. Keičiasi ekskursijomis su kitų miestų skyriais, kaip Coventry, Derby ir kt. Dalyvauja anglų organizacijoj Council for aid to refugees. Verbuoja buvusius, bet dėl kokių nors prie žasčių išėjusius iš skyriaus narius. Įsteigia klubą „Romuvą" ir daug kitų darbų nuveikia, kurių neįmanu visų išvardinti. Visi tie šios valdybos, kaip ir ankstyvesniųjų, daugiausia gula ant pirmininko, šiuo metu K. Bivainio pečių. Jis yra energingas ir savęs nesigailintis žmogus. Tas darbas nevisada visų vienodai įvertinamas. Tenka girdėti ne vieną kartų žodį, tarsi atlyginimą už asmeniškai nepelningą darbą. Visuomenei reikia atsiminti, kad tie, kurie vadovauja, nėra niekieno specialiai tam darbui paruošti, bet yra lygiai tokie pat eiliniai dirbą žmonės, ir jeigu padaroma kokia klaida, tai ne iš blogos valios, bet tik iš neapsižiūrėjimo.

Peržvelgus Nottinghamo skyriaus per 10 metų nuveiktuosius darbus, tenka pastebėti, kad vis dėlto nežiūrint, jog tenka dirbti sunkiose sąlygose, išsižadant savo laisvo laiko, netrūko tokių pasiryžėlių, kurie aukojosi lietuvybei ir savo tautiečiams. Tikimasi, kad ir kitame dešimtmety nestigs tokių pasiryžėlių. Didelė padėka tenka ir visiems nariams, kurie per eilę metų buvusias valdybas įgalino tęsti darbą. Baigdama 10 metų darbą, dabartinė valdyba turi garbę apvainikuoti jį šiuo nors trumpu metraščiu. Taip pat valdyba išleidžia 1958-tiesiems metams sieninį kalendorių, kuris bus platinamas per visiems Nottinghamo skyriaus nariams lapkričio mėn. ruošiamąjį pobūvį. Užversdama šio 10-čio lapą, dabartinė valdyba džiaugiasi, kad Nottinghamo skyrius nebuvo iš paskutiniųjų, o, tegu ir turėdamas dūmų, kartais prasiverždavo net į pirmaujančiųjų skyrių eiles ir yra išvaręs gilią vagą visose srityse.

Taigi ta proga dabartinė valdyba sveikina visus Nottinghamo skyriaus narius, kurių šiuo metu yra 110, ir visus geros valios lietuvius ir tiki, kad šios organizacijos darbas neliks beverčiu ir bus kiekvieno, ar išemigravusio į užjūrius, ar sugrįžtant laisvon tėvynėn prisiminimas, kaip savotiška lietuviškumo mokykla.

Vardant tos Lietuvos vienybė težydi!

Bažnyčia

Pirmieji Nottinghamo lietuviai pamaldų rinkdavosi į Katedros bažnyčią. Tačiau čia jiems buvo svetima, nes pamaldos būdavo laikomos anglų kunigų: Dievo žodžio jie negalėdavo išgirsti savąja kalba. Tikinčiųjų lietuvių didžiausias rūpestis buvo surasti lietuvių kunigą. Po kurio laiko kaimyniniam Leicesterio mieste apsigyveno kun. Kairiūnas, kuriam buvo priskirti ir Nottinghamo lietuviai. Per pirmą jo pasirodymą buvo susitarta, kad jis lankysis kartą per mėnesį. Katedroj jau nebebuvo galima gauti vietos lietuviškoms pamaldoms, nes buvo užėmusios kitos tautybės, todėl lietuviams reikėjo ieškoti kitos bažnyčios prisiglausti. Kun. Kairiūno pastangomis buvo surasta St. Patrick bažnyčia London Rd. Palankus tremtiniams tos bažnyčios klebonas sutiko leisti joje laikyti lietuviams pamaldas. Nuo to laiko iki dabar ir renkasi jon lietuviai katalikai, kada tik atvyksta lietuvis kunigas. Padidėjus lietuvių skaičiui, parapijiečiai ėmė rūpintis, kad čia nuolat apsigyventų lietuvis kunigas. Kun. Kairiūnas sutiko apsigyventi Nottinghame su sąlyga, kad jam Nottinghamiečiai padėtų nusipirkti namus gyventi. Taigi parapijiečiai prisidėjo savo aukomis ir padėjo nupirkti namus kun. Kairiūno vardu. Nuo to laiko jie turėjo nuolatinį kleboną. Deja, kun. Kairiūnas buvo senesnių pažiūrų žmogus, mėgo pinigą, todėl su parapijiečiais pradėjo nesugyventi, ir sumažėjo bažnyčios lankytojų skaičius, o tuo pačiu ir aukos kunigo išlaikymui, kuris tik iš to ir gyveno. Pramatydamas blogą ateitį, kun. Kairiūnas pardavė namus ir net neatsisveikinęs su parapijiečiais išvyko Kanadon. Nuo tada Nottinghamas buvo priskirtas prie Bradfordo, kuriame pastoviai gyveno kun. J. Kuzmickis. Sužinoję, kad juos lankys kun. Kuzmickis, Nottinghamiečiai labai apsidžiaugė, nes kun. Kuzmickis buvo gerai žinomas visoj Anglijoj kaip rašytojas, aukšto išsilavinimo žmogus, mylįs tėvynę, gerai pažįstąs žmones ir mokąs gyvenime pritaikyti religinius reikalus. Atvykęs pirmą kartą į Nottinghamą laikyti pamaldų, rado susirinkusius bažnyčion beveik visus lietuvius, kaip niekuomet dar nebuvę. Jo turiningi ir įtikinanti pamokslai sužavėdavo tikinčiuosius. Tai tauri ir šviesi dvasiškio ir patrioto asmenybė. Taip metai po metų kun. Kuzmickis lanko lietuvius, dabartiniu metu net du kartu per mėnesį. Bažnytiniams reikalams rūpinti buvo išrinktas bažnytinis komitetas, kurio pirmuoju pirmininku buvo J. Strumskis, o vėliau K. Bivainis, kuris dar ir šiandien tebėra tose pareigose. Bažnytiniam komitetui talkininkauja Ignas Šimkus ir Antanas Sabulis (pastarasis nuolat tarnauja mišioms, taip pat ir mažasis Sigitas Domeika). Kiekvienais metais kun. Kuzmickis kalėdodamas aplanko beveik visus Nottinghamo lietuvius katalikus, ir jį nuolatos lydi I. Šimkus. Kunigo nakvyne daugiausia rūpinasi J. Oželis, nuolatos priimdamas pas save šiais metais bažnytinis komitetas, padedant kun. J. Kuzmickui, suruošė Tautos šventės minėjimą ir bažnyčios atlaidus, dalyvaujant net 5-kiems kunigams. Ta proga buvo pakviestas iš Skotijos šv. Cecilijos choras. Dešimties metų bėgyje lietuvius aplankė 2 vyskupai: Nottinghamo vysk. Eduardas Ellis ir lietuvių vysk. V. Padolskis, kurie parapijiečių buvo iškilmingai sutikti.

Choras „Rūta"

1948 m. DBLS Nottinghamo sk. Valdyba, matydama, kad grįžimas į Tėvynę užtruks ilgesnį laiką, o čia tremtyje gyveną lietuviai ilgisi savo krašto ir savųjų, nes tarp svetimų nyku gyventi, ir norėdama palaikyti Tėvynės meilės ugnelę, rado reikalo organizuoti lietuvių chorą. Greitu laiku susirado būrelis lietuvių ir bandė dainuoti, tačiau nebuvo chorvedžio, kuris pamokytų. Po ilgų pastangų kaimyniniam Derby mieste surado prityrusį chorvedį V. Untulį, kuris sutiko kas sekmadienį atvykti choro repeticijoms į Nottinghamą. Pirmiausia išmokė giedoti mišias ir kelias giesmes. Vėliau paaiškėjo, kad V. Uuntulis nėra eilinis chorvedys, bet dar ir kompozitorius ir gabus organizatorius. Kadangi V. Untuliui sudarydavo daug sunkumų važinėti, tai jis Nottinghame nusipirko namelį ir persikėlė čia gyventi. Suprasdamas dainos svarbumą ir turėdamas gerų balsų dainininkų, pradėjo ir dainų mokyti. Po kelių mėnesių repeticijų 1949 m. gegužės mėn. 5d. suruošė pirmąjį dainų koncertą. Tą dieną lietuviai išsiilgę dainos susirinko iš visos apylinkės, ir salėn patekti buvo jau sunku. Koncerto metu nevienam ašara nuriedėjo. Po šio sėkmingo pasirodymo choras stiprėjo dainininkų skaičiumi ir dainų repertuaru. Nuolatiniai ar ilgiau išbuvę dainininkai: I. Čepukaitė, P. Pikarskienė, L. Jakučinskienė, J. Burbaitė, A. Rudžinskaitė, A. Šuopienė, A. Urbanavičienė, A. Galbuogienė, O. Lingaitytė, R. Dumčiūtė, A. Dumčiūtė, D. Mašalaitytė, M. Baranaitytė, O. Siaurytė, J. Viščius, A. Gintyla, B. Strumskis, P. Švabauskas, V. Marcinkevičius, V. Janulis, V. Jankaitis, A. Leščinskas, B. Banis, A. Šaltišius, K. Rožanskas, S. Stulgis, J. Žagūnas,, P. Prokupavičius, S. Eimutis, V. Lekeckas, V. Melnikas, M. Burba, J. Strumskis, B. Ciganskas.

„Rūtos" choras lietuvių vardą garsino Nottinghamiečių tarpe, nes daug kartų buvo kviečiamas dainuoti į anglų klubus, miesto valdybos (buvo burmistro priimti, pavaišinti ir drauge su juo nusifotografavo). Giedojo miesto aikštėje prie Kalėdų eglutės. Kiekvieną pasirodymą anglai aprašydavo vietinėj spaudoj ir įdėdavo nuotraukų. 1949-50 metų laikotarpyje choras turėjo 22 pasirodymus lietuviams ir 8 anglams, be to, giedodavo lietuviškų pamaldų metu. Jis aplankė daug liet. kolonijų: Derby, Manchester, Corby, Coventry, Wolverhampton ir kt. Galima suprasti, kiek choristai turėjo laisvo laiko paaukoti repeticijoms ir koncertams. Turėdavo ir išlaidų, nes patys mokėdavo metinį mokestį choro išlaidom padengti, reikėjo praleisti ne viena darbo diena, reikėjo įsitaisyti tau tiškus rūbus. Kas gali suskaityti ir įvertinti, koks didelis buvo chorvedžio ir choristų pasiaukojimas!

1950 m. birželio 3 d. choras surengė metines nuo pirmo pasirodymo. Į šį koncertą atsilankė J. E. Nottinghamo vysk. E. Ellis, kuris gėrėjosi lietuvių daina ir liko lietuvių užtarėju. 1951 m. kovo 31 d. buvo suruošta dainų šventė, kurioje dalyvavo ir Londono lietuvių choras vadovaujamas chorvedžio Mamaičio. Abu chorai sutartinai ir atskirai atliko daug gražių dainų. Po tos šventės, lyg ir laurus nuskynę, „Rūtos" choras pradėjo silpnėti. Prasidėjus emigracijai į Kanadą, jis neteko chorvedžio ir dainininkų. 1952 m. gegužės 17 d. susirinkęs likusius dainininkus, davė dar paskutinį choro koncertą. Taip garsusis Nottinghamo „Rūtos" choras baigė savo dienas, palikdamas tik dainų aidus.

Sporto Klubas

1950 m., atšilus pavasariui, sujo keli jauni vyrai ir aptarė galimybes sporto klubui steigti. Balandžio 25 d. paskui susirinko šie asmenys: A. Leščinskas, Valiulis, J. Kiburas, S. Kasparas, Rotkus, Skuminas, V. Šikeris, Budininkas, E. Matukas, S. Padvisackis ir Lekavičius. Visi susirinkusieji entuziastiškai buvo nusiteikę ypač krepšinį žaisti ir nutarė steigti sporto klubą. Organizaciniam darbui išrinktas J. Kiburas, kuris prieš tai jau buvo žaidęs krepšinį, Nottinghamo anglų Y.M.C.A. klube. Jis užmezgė ryšį su „Phoenix" klubo krepšinio komandos kap. Purviu (latvis), ir tas sutiko leisti treniruotis kartu su latviais ir estais. Visą Angliją apėmusi sporto organizacija „Saja" pritarė klubo steigimui. Pirma krepšinio treniruotė įvyko 1950 m. gegužės 15 d. „Phoenix" klube. Dalyvavo: Matukas, Kiburas, Aleknavičius, Leščinskas, Ferinauskas, Lekavičius. Vėliau treniruotės vykdavo du kart per savaitę, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Treniruotės vykdavo taip pat ir „Meadow Boys Club" salėje. Tų pačių metų birželio 28 d. susirinkime vadovu išrinktas R. Žilinskas, kasininku V. Šikeris, krepšinio komandos kapitonu J. Kiburas, stalo teniso vadovu Vyskupaitis. Krepšinio uniformos įsigytos savo lėšomis, užsakytas kamuolys iš Amerikos, o krepšinio komandai duotas „Nemunas" vardas. Uniformų spalva žalia su geltonu įrašu „Notts Lithuanians". Pirmasis susitikimas buvo su Nottinghamo Y.M.C.A. liepos 13 d., bet dėl treniruočių stokos rungtynės buvo pralaimėtos. Pirmasis laimėjimas buvo prieš latvių komandą „ Spors". Tais pačiais metais rugpiūčio 26 d. įstota nariu į anglų „Basketball Association of England and Wales ir į „Sherwood basketball league", kuri „Nemuno" komandą paskiria žiemos sezonui 1950-51 m. žaisti 1-mojoj lygoj. Pirmiausia susitikta su amerikiečių ekipa „Seagulls". Nuo to laiko „Nemunas" neturėjo poilsio, žaista keliskart per mėnesį su įvairiomis komandomis. Susidarius didesniam jaunesnių žaidėjų skaičiui, sudaroma antroji komanda, ir jos kapitonu V. Fidleris. Vėliau 1-mosios komandos kapitono pareigas perima E. Matukas. 1952 m. buvo surengtos „Phoenix" salėj Anglijos lietuvių krepšinio pirmenybės, ir jose pergalės taurę laimėjo „Nemunas". Taurę įtikė pats DBLS pirm. M. Bajorinas. Po tos pergalės dar kurį laiką komanda laikėsi, bet vėliau emigracija ir čia uždėjo savo ranką. Išemigravus vienam kitam žaidėjui, klubas pradėjo silpnėti. Dar kartais susirinkdavo keletas žaidėjų, bet kaip vienetas „Nemunas" nebeveikė. Nuolatiniai „Nemuno" žaidėjai buvo: Aleknavičius, Matukas, Šikeris, Kiburas, Žilinskas, Fidleris, Rideris, Leščinskas, Lekavičius, Budininkas ir Padvisackas.

Tas gražiai reiškęsis sportas šiandien jau visai išnyko, nes buvę krepšininkai, dar likę Nottinghame, jau sukūrė šeimas ir sportu nebesidomi, o jaunųjų nėra kas paskatina ir imasi organizuoti.

Tautinių šokių grupė

Kaip choro, taip ir tautinių šokių užuomazga yra 1948 m. Tada skyriaus buvo pakviesta iš Derby p. Galbuogienė, kuri pralaužė pirmuosius ledus, sudarydama net septynias poras šokėjų iš šių asmenų: I. Čepukaitė, D. Mašalaitytė, O. Siaurytė, A. Dumčiūtė, A. Bačkauskaitė, I. Stulgienė, A. Pipiraitė, V. Melnikas, J. Bliūdžius, M. Burba, B. Uždavinis, S. Eimutis, Bertašius, A. Seniūnas; akordijonu grodavo V. Venskus. Pradžioje buvo išmokyti trys šokiai: suktinis, lenciūgėlis ir kalvelis. Tačiau vadovė negalėdama nuolat važinėti į repeticijas, atsisakė. Tuo metu Nottinghame apsigyveno O. Lingaitytė, kuri pasiėmė vadovauti tautiniams šokiams. Prisitraukusi dar porą šokėjų, B. Kiburienę ir H. Rotkį, ji išmokė daugiau šokių, ir su jais būdavo pasirodoma tautinių švenčių minėjimuose ir pas anglus. Jų nuotraukos dažnai buvo spausdinamos vietos laikraščiuose. Dar ir šiandien vieno anglų klubo sienas puošia mūsų šokėjų nuotraukos.

1951 m. net 18 kartų buvo šokta anglų parengimuose.

1952 m., išvažiavus vadovei O. Lingaitytei į Kanadą, šokiams vadovauti pasiėmė Br. Strumskis, bet šokėjų jau ėmė mažėti, nes jau buvo stipriau pradėjusios reikštis minėtosios šeimų kūrimo ir emigracijos priežastys. Vadovavimą perėmė Melnikas, beturėdamas tik 5 poras, bet netrukus šį darbą teko sustabdyti.

Naują šokių grupę atgaivina 1956 m. pavasarį D. Fidlerienė, gelbstint akordijonu V. Fidleriui. Ji surenka 6 poras, išmoko visai naujų šokių ir dalyvauja skyriaus ruošiamose šventėse. Kelis kartus turėjo taip pat pasirodymų ir kitataučių parengimuose, anglų ruošiamoj tarptautinėj dainų ir šokių kavalkadoj Nottinghame. 1957 m. DBLS dešimtmečio proga per Sekmines grupė šoko Lietuvių Sodyboj. Ši grupė yra didelis ramstis užpildant švenčių programas. Šiuo metu šoka E. Zaveckienė, R. Gurliauskienė, M. Gurliauskienė, A. Strumskienė, I. Stulgienė, V. Vainorytė, P. Marčiuška, A. Marčiuška, B. Čiudiškis, B. Ciganskas, S. Daunoras, J. Beinoras. Grupę kiek galėdamas remia Nottinghamo DBLS skyrius.

tas.

Moterų Draugija

Minint dešimt metų sukaktį nuo skyriaus įsikūrimo, pirmoji vieta reikėtų pripažinti moterims. Į Nottinghamą pirmosios atvyko moterys, skyrių įsteigė moterys, pirmąją valdybą sudarė moterys; kur tik pažvelgsi — visur dalyvavo moterys. Kad našesnis būtų darbas, 1955 m. moterys susirenka parapijos salėje steigti Moterų Draugijos. K. Kudla paruošė įstatus ir pats ėmėsi iniciatyvos, kad draugija būtų įsteigta. Į draugiją įsirašė 9 moterys. Pirmąją valdybą sudarė: pirm. V. Ručienė, sekr. D. Fidlerienė, kasin. S. Matulevičienė. Draugija sutartinai veikia su DBLS skyrium, visais atvejais gelbėdama jam. Išvykus V. Ručienei į Kanadą, 1956 m. vadovavimą perėmė E. Zavadskienė. Ji vadovavo iki susirinkimo, kuris įvyko 1957 m. kovo 10 d. ir kuriam buvo išrinkta šios sudėties valdyba: pirm. B. Kiburienė, sekr. E. Vainorienė, kasin. S. Matulevičienė. Naujoji valdyba, norėdama padėti ne tik DBLS skyriui, bet ir kitoms organizacijoms, ima savarankiai veikti: rengia motinos dienos minėjimus, remia aukomis lietuviškąjį jaunimą ir skautus, o daugiausia prisidėdama savo moteriškomis rankomis organizacijoms ruošiant ką nors — čia jų arbatėles, čia talka loterijose ir t.t. Nors draugijai tesukako dveji veikimo metai, bet ji spėjo jau užsirekomenduoti, kaip gražiai organizuotas ir veiklus vienerinkime pirmininku išrenkamas B. Paliulis, kuris sudarė valdybą. Mokestis — vienas šilingas mėnesiui.

Visi klubo nariai kartu laikomi ir savišalpos kasos nariais, ir ligos ar susižeidimo atveju jiems išmokama nustatytoji pašalpa. Valdyba turėjo sunkaus darbo. Pirmiausia teko surasti parengimams ir repeticijoms salę. Sumanusis pirm. B. Paliulis rado išeitį. Jo rūpesčiu buvo įstota nariu į anglų klubų sąjungą, kuri turi savo žinioje visas didžiąsias Nottinghamo sales. Atlikus visus formalumus, gauta net dvi salės: didžioji Sycamore Rd. ir mažoji Lilac Str. Tomis salėmis pusvelčiui naudojamasi iki šių dienų. Įsteigtas knygynėlis su 300 knygų, kurių dauguma supirkta. Išrašyta liet. laikraščių iš Amerikos ir atidaryta skaitykla. Ten kas šeštadienis lietuviai susirinkdavo pasiskaityti laikraščių ir pasikeisti knygomis. Vėliau prie klubo buvo suorganizuotas ir vaidybos būrelis, kuris pastatė kelis veikalus. Kaip ir visos organizacijos, taip ir liet. klubas ilgainiui subiro, bet jo dalis — savišalpos kasa dar ir šiandien veikia, turėdama 73 narius, kuriems ligos ir kitais atvejais išmokamos pašalpos. Nuo pat pradžių iki šių dienų kasos pirmininku tebėra B. Paliulis, kasin. K. Rožanskas ir sekr. K. Bivainis.

Lietuvių Klubas ir Savišalpos Kasa

Didelį darbą kultūrinėj srity yra atlikęs ir lietuvių klubas. 1947 m. spalio 2 d. DBLS Nottinghamo skyriaus visuotinio susirinkimo buvo išrinkta organizacinė komisija — B. Paliulis, K. Rožanskas ir Trečiokaitė. Talkininkaujama A. Garkausko ji paruošė klubo įstatus. Steigiamajam susi-

Sekmadienio vaikų mokykla

Vargo mokykla buvo įsteigta Apygardos valdybos rūpesčiu 1949 m. Pirmuoju mokytoju buvo pakviestas Bastys, kuris pamokydavo tuo laiku negausų, vos 6 vaikų būrelį, lietuviško žodžio ir supažindindavo su mūsų brangios Lietuvos praeitimi ir geografija.

1950 m. lapkričio 29 d. mokyklos rūpesčius perima Nottinghamo DBLS skyrius. Tačiau Apygarda visą laiką remia pinigais. Pamokos vykdavo ir tebevyksta sesėlių vienuolyno patalpose. Mokytojui Basčiui išvykus į Kanadą, kurį laiką mokyto jauja V. Melnikas. Pagaliau dėl per mažo mokinių skaičiaus mokykla turėjo laikinai būti uždaryta.

1951 m. skyrius vargo mokyklą atnaujino. Mokytoja buvo pakviesta iš Mansfieldo O. Kunickienė, bet ji, kitur gyvendama, po kurio laiko atsisakė. 1952 m. mokytojauti sutiko V. Šližienė iš Derby. Po vienerių metų ji atsisakė, ir vėl sustojo darbas. 1955 m. spalio mėn. sutiko dirbti V. Fidleris ir D. Fidlerienė, kurie mokytojauja ir dabar. Juos retkarčiais pakeičia M. Mašalaitis ir E. Zavackienė.

1956 m. buvo sudarytas tėvų komitetas rūpintis mokyklos reikalais. 1957 m. tas komitetas buvo pakeistas jaunimo reikalams komitetu ir išrinkta tam reikalui valdyba.

Vargo mokykla yra išvariusi nemažą vargą, stengdamasi sulaikyti liet. prieauglio nutautėjimą. Šiuo laiku jauni ir pilni energijos mokytojai verti visų didžiausios pagarbos. Vargo mokyklą dabar lanko apie 20 jaunesnio ir vyresnio amžiaus vaikų.

Nottinghamo lietuviai skautai

Be savo metu gražiai gyvavusio jaunimo „Nemuno" klubo, Nottinghamo lietuvių jaunimo dalis jau nuo 1949 metų dirbo su sibūrę į skautų organizaciją. Vieneto steigėjui paskautininkui J. Trečiokui nuo pat pirmųjų dienų nuoširdžiai talkininkavo V. Rupinskas, O. Rudytė, B. Strumskis ir B. Uždravis. Kiek sąlygos leido, vienetas pats ruošė arba padėjo skyriui ruošti minėjimus ir kitokius pasirodymus. 1952 m. daugumai skautų, jų tarpe ir J. Trečiokui, išemigravus Kanadon, veikla kuriam laikui nutrūko. 1955 metais vienetas atsikuria. Jo eviklon daug vilties ir darbo įdeda naujai suburtasis tėvų komitetas. Dosnių tautiečių finansiškai paremti, 1956 m. skautai įsigyja net savo nuosavą būklą — skly pą su nameliu sodų rajone. Jo įrengimu rūpinasi ir jaunimo reikalams komiteto nariai, ypatingai J. Klumbys, J. Kiburas ir J. Oželis.

Šiuo metu veikia du būreliai: skautų ir skaučių. Jiems vadovauja D. ir. V. Fidleriai, talkininkaujami B. Cigansko.

T-R-U-M-P-M-E-N-O-S

Rūgoti paštą, tur būt, madinga visuose pasaulio kraštuose: tai laikraštis perilgai eina, tai laiškų į naują adresą laiku neper siunčia, tai vėl šis ,tai tas. Nekitaip, matyt, yra ir savo vadinamąja „efficiency" be sigiriančiose JAV-se. Neseniai į klevelandiškės „Dirvos" redakciją grįžo skaitytojui Rev. Tomui Žiūraičiui siųstasis laikraštis su pašto pažymėjimu, kad adresatas miręs. Redaktorius dėl viso ko vis dėlto dar parašė savo skaitytojui laišką, pasitei raudamas, ar jis tikrai esąs miręs. Ir ką jūs pasakysite: nukaršintasai Rev. Tomas Žiūraitis atsakė:

„Į Jūsų malonų ir įdomų užlausimą „ar tikrai esu miręs" turiu garbės pranešti, kad nesu tikrai miręs".

Švarūs vystyklai du kartus kas savaitė lėktuvu iš Stockholmo siunčiami į Maskvą.Vystyklus gauna vieno JAV pasiuntinybės tarnautojo žmona, kuri paaiškino, kad Maskvoje labai sunku esą gauti vystyklų, o viešbučio, kuriame ji gyvenanti, skalbyklą neskalbia vystyklų...

Įdomus pavyzdys krašto, kuris sugeba sutelkti mokslininkus, technines priemones, milijardines lėšas, milžiniškus žmonių ir žemės turtų išteklius Sputnikui į erdvę išsiųsti, tačiau nesugeba arba bent neranda reikalo savo sostinę aprūpinti elementa riausiomis higienos būtinybėmis.

Iš Gomulkos Lenkijos vienam JAV lietuvių savaitraščiui lenkė laikraštininkė rašo apie Suvalkų trikampio lietuvius:

„Su skaitymu lietuviškoje bendruomenėje gerai ir blogai. Gerai — nes skaitymo noras yra pakankamai didelis, blogai — nes to noro nėra kuo tekinti... Knygynų vedėjai giria lietuvį skaitytoją. Jie ieško knygų, perka daug, nesuinteresuoti jas ima komisan ir platina tolimesniuose ir nuošalesniuose kaimuose"... Taip padėtis atrodo Lenkijos lietuviuose. O lietuviškos leidyklos Vakaruose skaitytojui pateikia ir įdomių, ir puikiai išleistų, ir vertingų knygų, tačiau skundžiasi, kad šimtatūkstantinė lietuvių bendruomenė nė 1000 egzempliorių tiražo neišperka. Tiesa, lietuvis išeivis Vakaruose už Punsko ar Suvalkų lietuvį turi daug geresnės medžiagines sąlygas: čia, bene, ir bus šuva pakastas...

Petrovų afera prieš trejetą metų sukėlė nemažą susidomėjimą. Neseniai Australijos min. pirm. Menzies parlamente pabrėžė, kad buvusio MVD valdininko ir jo žmonos parodymai Vakarams buvę nepaprastai didelės reikšmės. Iki šiol Petrovai identifikavo bent 522 Sovietų agentus Vakaruose. Manoma, kad tiek informacijų apie Sovietų špionažą Vakarai nėra gavę nuo 1937 metų, kada į Vakarus perbėgo Raudonosios Armijos Europos skyriaus viršininkas gen. Walter Krivitsky. 1941 m. metais Krivitsky rado nušautą viename New Yorko viešbutyje. Suprantama, kodėl dabartinė Petrovų pavardė ir gyvenvietė yra laikoma paslaptyje.

Komunizmas iš tikrųjų liberalėja: viename Sovietų satelite nėra nei vienos koncentracijos stovyklos. Tas satelitas, tai, žinoma, Sputnikas. (Dabar jau yra. **Red.**)

Naujojoje Gvinėjoje įvestas naujas „galvos mokestis", kuriuo kiekvienas 18 metų sulaukęs vyras per metus turi mokėti po du svarus. Girdėjome, kad baiminamasi, jog salos gilumoje gyveną čiabuviai šito galvos mokesčio nesuprastų paraidžiui ir... pagalviui.

Liberalinio sparno Jaunuomenę apjungianti Amerikos lietuvių studentų Santara šįmetiniame savo suvažiavime pagrindinei paskaitai skaityti pasikvietė Ateitininkų Federacijos Tarybos narį Dr. Juozą Girnių. Studentai, pasirodo, prelegentą rinkdamiesi dėmesį kreipė į intelektą ir asmenybę, partijos bilietu aplamai nesirūpindami. Pavyzdžiui, valstiečių liaudininkų suvažiavime prelegentu matyti, sakykime, krikšč. demokratų partijos šulą: atleiskite, fantazija taip toli vis dėlto neneša. Atrodo, kad vyresniosios kartos visuomenininkai iš jaunimo tikrai galėtų pasimokyti interideologinio bendradarbiavimo.

Skaitėme vieno kunigo nusiskundimą: „Visuomet ir kiekviena proga visus vargšus kviečiu į savo bažnyčią. Sprendžiant iš bažnyčioje surenkamų aukų, atrodo, kad varguomenė mano kvietimu pilnai pasinaudojo"...

Panašiais atodūsiais, tur būt, galėtų ir lietuviai aukų rinkėjai paaimanuoti.

Nassero užsienio reikalų ministeris M. Fawzi Jungtinėm Tautom pagrąsė, kad Egiptas jokiam agresoriui neleis pažeisti „nei vieno Sirijos pirštelio, nei vieno plaukelio"...

Jungtinės Tautos, tur būt, labai susirūpino. Ypatingai prisiminusios, kaip neseniai egiptiečių kariuomenė iš Gazos per visą Sinėjaus dykumą atsirado Port Saide... per 24 valandas.

Jau 72 metus amžiaus susilaukusi Eleonora Roosveltienė senatvėje gardžios duonos kąsnį nepersunkiausiai pelnosi rašydama vidutiniškus straipsnius, už kuriuos pasaulio spauda jai moka aukščiausius honorarus. Roosevelto pavardė, matyt, vis dar labai populiari. Žurnaliste išvirtusi prezidento našlė dažnai pasireiškia tiesiog stebinančiu naivumu Sovietų atžvilgiu. Neseniai ji lankėsi Sovietų Sąjungoje: jos tvirtinimu, tam, kad apie Sovietus savo skaitytojams galėtų papasakoti „tikrą teisybę". Kryme ji viešėjusi ir išgerti mėgstančio Nikitos Chruščiovo „dačoje". Nikita jai pasirodęs „labai nuoširdus, paprastas ir atviras žmogus, tik jis retkarčiais supyksta"... Nikita jai prikišęs, kad ji neapkenčianti komunistų, tačiau ji tuoj pat užsigynusi: „O ne, tai netiesa. Aš niekam nejaučiu neapykantos. Aš tik nemanau, kad komunizmas būtų ideologinė (?) santvarka".

Amerikoje neseniai ruoštame literatūros vakare programą išpildė beletristai ir poetai: Liūnė Sutema, Julius Kaupas, Marius Katiliškis, Algimantas Mackus ir Jonas Mekas. Nejaugi iš tikrųjų tepasikliauname iš Lietuvos atsivežtu kultūriniu kapitalu? — prašau: penki iškilūs vardai, ir kiekvienas jų literatūrinėn arenon teišėjo išeivijoje.

Malonių kultūrėjimo žymių kartais išgirstama net iš Amerikos: sagos su užrašu „I hate Elvis" perkamos net septynis kartus greičiau, kaip sagos su užrašu „I love Elvis".

Po penkerių metų pertraukos Nobelio premininkas Ernest Hemmingway „Atlantic" žurnale po bendru pavadinimu „Du pasakojimai apie tamsą" atspausdino dvi naujas savo apysakas. Pavadinimas, gal būt, simboliškas, prisiminus, kad autorius 1954 metais po lėktuvo avarijos Afrikoje buvo laikinai apakęs.

Paruošė: REM

Europos Lietuvių Kronika

LONDONAS

„SAUJA DERLIAUS" RIŠYKLOJE

Nidos Knygų Klubo leidžiamoji lietuvių literatūros skaitymų knyga „Sauja derliaus" pagaliau baigta spausdinti. Šiuo metu ji yra knygrišykloje ir neilgtrukus turėtų pasiekti narius.

Knyga yra 560 puslapių.

SIUNČIANTIEMS LIETUVON AR SIBIRAN SIUNTINIUS

Siuntinius Lietuvon ar Sibiran persiunčiančios firmos turi tam tikro vargo, kai užsakytojas nori tam pačiam siuntinyje šalia kitų dalykų, įdėti ir maisto. Maistas turi būti siunčiamas atskirais siuntiniais.

Taip pat siuntėjai privalo įsidėmėti, kad siuntiniuose turi būti pilni adresai; tai ypač liečia siuntinio gavėjo adresą: jis turi būti pilnas, neleidžiami jokie sutrumpinimai, vardas privalo būti visados pilnas.

STIPRIAUSIOS LIETUVIŠKOS SĄŽINĖS ŽMOGUS

Didelėmis sumomis Lietuvoje kadaise rėmusio besimokantį jaunimą prof. P. Radzvicko našlė A. Radzvickienė gyvena dabar Londone prieglaudoje. Jos visus kapitalus sudaro tie smulkūs penai, kurie ten gaunami smulkioms išlaidoms.

O vis dėlto savo lapkričio 14 d. laiške DBLS pirmininkui M. Bajorinui ji rašo: „Iš šios sumos du svarai laikraščio „Europos Lietuvis" prenumeratos kaina 1958 metams ir du šilingai šeši penai — už laikraščio „Europos Lietuvis" loterijos bilietą". Laiško gale ji pažymi: „Mano kasa yra apribota: ištisus metus aš renku skatikus, kad galėčiau dabar pasiųsti du svarus prenumeratos".

KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

Kariuomenės šventės minėjimą Londone lapkričio 30 d. ruošia Londono Lietuvių Vyrų Choras parapijos salėje. Pradžia 7 val. vakaro.

Programoje: F. Neveravičiaus literatūrinė paskaita, ir dainuos solistas J. Černius ir Vyrų Choras.

ŠOKIAI LIETUVIŲ NAMUOSE

Londoniškiai kviečiami atsilankyti šį šeštadienį į šokius Lietuvių Namuose. Gros kontinentinis džazas.

ŽURNALISTAI VĖL PRADĖJO VEIKTI

Prieš porą metų gana aktyviai reiškėsi Tarptautinė Laisvųjų Žurnalistų Federacija, kurios centras yra Londone. Išvykus jos pirmininkui į Ameriką, veikla Londone buvo apmirusi. Aktyviai veikė tik Federacijos skyrius Amerikoje.

Federacijos pirmininkas B. Wierzbianski pereitą savaitę lankėsi Londone, pravažiuodamas iš Amerikos į Aziją. Ta proga buvo sukviestas laisvųjų žurnalistų pasitarimas, kuriame buvo nutarta atgaivinti veiklą Londone. Išrinktas penkių asmenų laikinasis komitetas. Iš lietuvių pusės įėjo M. Bajorinas.

Artimiausi veiklos uždaviniai yra du: tinkamai pasiruošti laisvųjų žurnalistų kongresui Londone ir suruošti antikomunistinių karikatūrų parodą.

Ateinančių metų gegužės mėnesį įvyksta pasaulinės žurnalistų federacijos konferencija. Tuo pačiu laiku norima turėti ir egzilių žurnalistų kongresą ir parodą. Parodoje yra jau pasižadėję dalyvauti garsūs pasaulio karikatūristai iš Anglijos ir Amerikos.

DBLS VALDYBOS NARIŲ IŠVYKOS

DBLS valdybos narys kun. P. Dauknys šį sekmadienį išvažiuoja į Northamptoną dalyvauti skyriaus dešimtmečio minėjime.

DBLS pirmininkas M. Bajorinas šį šeštadienį išvažiuoja į Wolverhamptoną dalyvauti skyriaus ruošiamame kariuomenės šventės minėjime.

Dr. A. GERUČIO PRANEŠIMAS PER ŠVEICARIJOS RADIJĄ

Šveicarijos sostinės Berno radijo programoje, aktualijų skyriuje, lapkričio 13 d. buvo paskaitytas Dr. A. Geručio paruoštas platus pranešimas apie padėtį okupuotame Pabaltijyje. Pranešime ypač išsamiai buvo nušviesta būklė Lietuvoje.

Šveicarijos radijo stotys yra valdinės įstaigos.

TIEMS, KURIE SKOLINGI

Gerbiamieji tautiečiai, kurie prenumeruojasi „Europos Lietuvį" ir Nidos Knygų Klubo leidinius ir nesiteikia atsilyginti, labai prašomi susirūpinti.

Padėka

Lietuvių Veteranų S-ga „Ramovė" Manchesterio sk. valdyba, skyriaus vėliavos šventinimo ir įteikimo proga reiškia nuoširdžią padėką Lietuvos Įgalioto Ministerio patarėjui V. Balickui už įteikimą vėliavos skyriui ir už pasakytus malonius, jautrius ir vilties kupinus žodžius, kurie paliko kiekvieno dalyvio širdyje.

Kunigui V. Kamaičiui už vėliavos krikštijimą-šventinimą bei pasakytus sveikinimo žodžius širdingai dėkojame.

Didelis nuoširdus ir broliškas ačiū poniai O. Kairiūkštienei, kuri padėjo daug vargo ir triūso šią vėliavą paruošiant.

Širdingai dėkojame vėliavos kūmams—Savanoriui-kūrėjui, Klaipėdos Krašto sukilimo dalyviui, 2-jų Vyties Kryžių Kavalieriui A. Šukiui ir poniai M. Navickienei.

Malonią padėką reiškiame už pasakytus sveikinimo žodžius: LAS vicepirm. p. O. Kairiūkštienei, DBLS atstovui p. S. Nenortui, „Santarvė" S-gos atstovui ponui Banaičiui, Manchesterio Soc. Klubo atstovui ponui A. Kuzmickiui, Koord. Komiteto atstovui p. S. Lauruvėnui, Manchesterio Soc. Klubo Valdybai už leidimą naudotis patalpomis, Darbo prezidiumo pirmininkui A. Jaloveckui ir sekretoriui J. Verbickui už pravedimą šios malonios ir garbingos skyriaus šventės.

Širdingas ačiū tenka mūsų garbingoms ir mieloms šeimininkėms ponioms N. Navickienei ir Verbylienei.

Taip pat dėkojame visiems ramoviečiam ir svečiams dalyvavusiems mūsų iškilmingoje šventėje.

Lietuvių Veteranų Sąjunga „Ramovė"
Manchesterio skyrius

BRADFORDAS

Skelbimas

LRS Bradfordo skyrius, susitaręs su koordinaciniu komitetu, lapkričio 23 d., 17 val., S. Patricks salėje, Paradise Str., Bradford, rengia didžiulį **Kariuomenės dienos minėjimą.** Programoje Dr. S. Kuzminsko paskaita. Meninę dalį atliks Atžalynas. Po minėjimo šokiai. Salėje veiks puikus ir turtingas Lietuvių Socialinio Klubo bufetas. Tad visus ir iš visur lapkričio 23 d. kviečiame į Bradfordą. Iki malonaus susitikimo.

Rengėjai

NORTHAMPTONAS

Kariuomenės ir Dešimtmečio minėjimas

DBLS Northamptono skyrius lapkričio 24 d. iškilmingai minės Lietuvos Kariuomenę ir savo skyriaus dešimtmetį. 12 val. bus pamaldos kat. Katedroje Kingsthorpe Rd. Tuoj po pamaldų ten pat esančiam klube bus minėjimas.

Tikimės iš Sąjungos Valdybos sulaukti svečių.

Lietuvos Kariuomenės Šventės proga L. Švalkus skaitys paskaitą. Skyriaus garbės narys L. Utka padarys pranešimą iš Skyriaus 10-čio veiklos. Skyriaus nariai, broliai kariai, visi su šeimomis ir pažįstamais, dalyvaukime minėjime! Maloniai laukiame svečių ir iš kaimyninių skyrių.

Skyriaus Valdyba

MANCHESTERIS

Dėmesio! Dėmesio!

Lietuvių Veteranų Sąjunga „Ramovė" Manchesterio skyrius š.m. lapkričio 23 dieną Blackley instituto salėje ruošia

Kariuomenės šventės minėjimą.

Programoje paskaita ir meninė dalis.

Meninę dalį išpildo Londono dramos trupė „Vaidila". Bus suvaidinta keturių veiksmų komedija „Mokyklos draugai".

Po programos šokiai, kuriems gros puikus orkestras. Veikas geras baras.

Kviečiame dalyvauti visus, iš toli ir arti: vietos pakaks visiems. Pradžia 5 val. vakaro.

LV S-ga „Ramovė"

STOKE-ON-TRENT

1958 m. sausio 4 d., 6 val. po vak., Embassy Hall, Bursleme, skyriaus nariai rengia visiems apylinkėje gyvenantiems lietuvių vaikams EGLUTĘ.

Programą atliks vaikai ir Kalėdų Senelis, po programos ir dovanų įteikimo šokiai iki 11 val. Iš Londono atvyksta Sąjungos pirmininkas M. Bajorinas ir kun. A. Kazlauskas.

Kviečiame visus kaimynus iš arčiau ir iš toliau!

Skyriaus Valdyba

KETTERINGAS

JONO BAKAIČIO JUBILIEJUS

Rugsėjo 20 d. Jonui Bakaičiui suėjo 60 metų amžiaus. Tam svarbiam įvykiui atžymėti pereitą sekmadienį pas Bakaičius buvo susirinkęs nemažas būrys Ketteringo lietuvių ir svečiai iš Londono: kun. A. Kazlauskas, M. Bajorinas ir A. Žukauskas.

Ponai Bakaičiai yra pažįstami ne vien Ketteringo lietuviams, bet ir platesnei lietuvių visuomenei šiame krašte. Skyriaus veikloje jie dalyvauja nuo pat skyriaus įsikūrimo ir aktyviai remia visus skyriaus darbus. Betkoks didesnis ar mažesnis lietuviškas užsimojimas rodo šiltą pritarimą Bakaičių šeimoje.

Jie dosniai parėmė Manchesterio kryžiaus statymą, L. Sodybos pirkimą ir įrengimą ir kitus mūsų darbus.

Ponai Bakaičiai išliko susipratusiais, savo kraštą mylinčiais lietuviais, nežiūrint to, kad jie jau nuo 1918 metų negyvena Lietuvoje. Tai gali būti pavyzdys mums visiems, daug vėliau Lietuvą palikusiems ir jau bepradedantiems užmiršti savo kraštą ir jo kančią.

CORBY

Nauja Valdyba

Skyriaus valdyba šiais metais buvo renkama korespondenciniu būdu, kad juo didesnis narių skaičius galėtų dalyvauti rinkimuose.

Valdybos nariui A. Kukanauskui pasitraukus, naują skyriaus valdybą sudaro: F. Pumputis — pirm., J. Perminas —vicepirm., A. Karlonas — ižd. ir J.P. — sekr.

Susirinkimas

DBLS Corby skyriaus valdyba šaukia visuotinį skyriaus narių susirinkimą lapkričio 24 d., 6 val. p.p., St. John Ambulance Hall, Corby Village.

Bus svarstomi svarbūs skyrių liečiantieji klausimai. Maloniai prašome visus skyriaus narius dalyvauti.

Skyriaus Valdyba

COVENTRY

Kariuomenės minėjimas

1957 m lapkričio 30 d. Coventryje, „Pilot" salėje, įvyks Kariuomenės Šventės minėjimas.

Programoje p. A.J. Kaulėno paskaita ir trumpa meninė dalis.

Po to seks pasilinksminimas.

Gros lietuvių džazas. Pradžia lygiai 18 val. Kviečiame visus savus ir kaimynus dalyvauti.

Skyriaus Valdyba

WOLVERHAMPTONAS

SPORTAS

Buvusi Viltis pralaimėjo

Goodyearo „V" — buvusios Vilties likučiai su keletu žaidėjų iš Goodyearo,— prakišo prieš malajiečių studentus 40:43. Taiklus malajiečių metymas iš tolo nulėmė šias rungtynes. Už Viltį žaidė: P. Jasionis — 0; Crump — 0; Arnett — 0; Manga — 4; Akmankalnis — 8; Karnilavičius — 10; Kelmistraitis — 18.

Krepšinis kaip sportas įvedamas anglų mokyklose. Pirmosios mokyklų pirmenybės įvyksta šiais metais.

NOTTINGHAMAS

Kariuomenės šventė Nottinghame

Š.m. lapkričio 23 d., 7 val. vak., Sycamore mokyklos salėje, Lietuvių Tautinis Sąjūdis rengia kariuomenės šventės minėjimą.

Programoj: 1. Paskaita, 2. Scenos vaizdelis „Sapnas", 3. Pupų Dėdės kupletai, 4. Loterija, 5. Gros liet. muzika, 6. Veiks bufetas.

Į minėjimą įėjimas aukomis. Kviečiame visus, prisidėjusius su ginklu rankose ginant Lietuvos laisvę, atsilankyti, prisiminti praleistąsias dienas kariuomenės eilėse ir kartu pagerbti žuvusius ginklo brolius.

Taip pat kviečiame visą Nottinghamo ir apylinkių lietuviškąją visuomenę.

Salė pasiekiama iš miesto centro autobu su nr. 31.

Sekmadienį, lapkričio 24 d., London Rd., katalikų bažnyčioj kun. Kuzmickis laikys mišias už žuvusius karius.

LTS Valdyba

Registruokite vaikus Kalėdų Eglutei

Šiais metais Kalėdų Eglutę rengia Moterų Draugija. Tuo tikslu ji prašo visus Nottinghamo tėvus registruoti savo vaikučius iki 15 metų amžiaus, jei norės dalyvauti ir gauti dovanas iš Kalėdų Senelio.

Registruoti prašoma pas Valdybos nares B. Kiburienę, E. Vainorienę ir S. Matulevičienę iki š.m. gruodžio 15 d., pažymint vaiko amžių ir tai, ar mergaitė, ar berniukas. Kalėdų Eglutė bus ruošiama gruodžio 28 d., šeštadienį, mažojoj Lilac salėje.

Mot. Dr. Valdyba

Dešimtmečio pobūvis

Šių metų lapkričio 23 d. sueina lygiai 10 metų nuo DBLS skyriaus įsisteigimo Nottinghame. Valdyba, atžymėdama šias sukaktuves, išleidžia metraštį ir puošnų didelio formato spalvotą sieninį kalendorių su tautiniais ir katalikiškais vardais. Be šių užsimojimų, valdyba pasiryžo suruošti skyriaus nariams bendrą pobūvį — arbatėlę. Nors trumpai paminėję sukaktį, galėsim praleisti lietuviškoj aplinkoj kelias valandas. Tuo tikslu valdyba prašo visus narius, taip pat ir nenarius, kuriems gal būt bus miela praleisti vakarą, pasidžiaugti nuveiktais darbais — registruotis pas valdybos narius ar sk. pirm. Bivainį.

Registracijos mokestis skyriaus nariams 5 šil., nenariams 10 šil. Moterims nemokamai. Tame pobūvyje kviečiame atsilankyti ir apylinkių DBLS skyrių pirmininkus ar valdybų atstovus.

Ypač sk. valdyba prašo dalyvauti visus Nottinghamo organizacijų pirmininkus. Šis dešimtmečio pobūvis numatytas rengti š.m. gruodžio 7 d., 6 val. vakaro, Imperial Hotel, James's Str., Lietuvių Klube „Romuva".

Sekančią dieną, gruodžio 8 d., sekmadienį, 11 val. per pietus kviečiamas visuotinis metinis susirinkimas.

Nariams dalyvauti būtina. Tikimasi, kad pobūvy ir susirinkime dalyvaus ir DBLS pirm. M. Bajorinas. Tad, visi skyriaus nariai, atlikime šias pareigas dalyvaudami.

Skyriaus Valdyba

Aukos lietuviškiesiems reikalams

LRS Nottinghamo skyrius pravedė piniginę rinkliavą Vasario 16 gimnazijai. Buvo surinkta: Gimnazijai 20 sv. 3 šil. ir 6 penai ir Vokietijoje esančioms vargo mokykloms 1 sv. Stambesnėmis sumomis aukojo: P. Vingila — 2 sv. 5 šil. ir vargo mokykloms — 1 sv.; Pr. Ivanauskas — 2 sv; Butėnas — 1 sv.; K. Bivainis, J. Subačius, J. Bliudžius, Juška, St. Kuzminskas, Alf. Gaigalas po 10 šil. Kiti mažesnėmis sumomis. Visiems aukojusiems reiškiame nuoširdžią padėką.

LRS Nottinghamo Skyriaus Valdyba

VOKIETIJA

STUTTGART

PADĖKITE SURUOŠTI KALĖDŲ EGLUTĘ MŪSŲ VAIKAMS!

Ir vėl artinasi Kalėdos. Stuttgarte vokiečių ir užsieniečių pakelta kalėdinė nuotaika. Visi planuoja ir ruošiasi tai didelei džiaugsmo šventei. Ne tik vaikai, bet ir suaugę apie tai tik ir kalbasi. PLB Stuttgarto apylinkės Valdyba, Moterų Klubas ir Šalpos Komisija labai nusiminusios ir su skaudančia širdimi tariasi, ką daryti, kaip suteikti nors mažą džiaugsmą visiems mūsų vaikučiams, ligoniams, seneliams, suvargusioms šeimoms ir visiems apylinkės lietuviams. Turtingų lietuvių, kurie mums padėtų, savo tarpe neturime. Kiekvienas vos ne vos suduria galą su galu, o daugumą iš jų skursta. Vokiečių šalpos organizacijoms mes nerūpime, kada mes turime tokią stiprią savo šalpos organizaciją — Balfą. Bet liūdnai: Balfas mus atstūmė, apleido, lyg būtume mes raupsuoti ir ne tos pačios mūsų nukankintos, brangios Lietuvos vaikai. Ką padarysi? Neteisybės daug pasaulyje yra, tenka ir mums ta karti nusivylimo, skriaudos, rūpesčių ir liūdesio dalia, bet šį kartą — iš savo lietuviškos organizacijos. Balfo atstūmimas ne tik nuskriaudė mus materialiai, bet, svarbiausia, pritrenkė moraliai. Bet mes nenusime name. Balfas tai dar nėra visi lietuviai. Mes gi jaučiame, kad yra daug, daug lietuvių, kurie supranta šitą skriaudą, ir juose mes sudedame visas savo viltis, jais mes remiamės.

Todėl nutarėme kreiptis į Jus visus, brangūs broliai ir sesės lietuviai visam pasauly. Neapleiskite mus, kas galite, — organizuotai, ar pavieniui, — paremkite mūsų būrį apie 300 asmenų, iš kurių apie 100 asmenų reikalingi nuolatinės paramos. Palengvinkite jų liūdną ir sunkią buitį. Lietuviai atjaučia kitų vargus, yra geros širdies ir dosnūs. Skirkite nors mažus trupinius iš Jūsų kartais ir menkų išteklių, — tiek, kiek kas gali. Padėkite mums suruošti mūsų vaikams Kalėdų Eglutę ir suteikti džiaugsmo ligoniams ir seniams! (Vaikų turime per 90, o ligonių ir senių per 60). Siųskite mums ar aprangą ir maistą, ar pinigus. Gautas Jūsų dovanas išdalysime sąžiningai visiems vargstantiems ir suruošime nors kuklią, bet mielą Kalėdų eglutę ne tik mažiems tremtiniukams, bet visai apylinkei.

Už Jūsų širdingumą, gerumą ir dovanas būsime nuoširdžiai dėkingi, bet atsilyginti apylinkės lietuviai galės tik savo maldomis ir gražiais linkėjimais.

Tikime, kad šis mūsų prašymas ras atgarsį visų Jūsų širdyse, ir už tai iš anksto visų Stuttgarto apylinkės lietuvių vardu tariame nuoširdžiausią padėką.

Dovanas prašome siųsti šiuo adresu: Litauische Komitee. Stuttgart-Bad Cannstatt. Steinhaldenstr. 153.

PLB Stuttgarto Apylinkės Valdyba
Stuttgarto Moterų Klubas
Stuttgarto Apylinkės Šalpos Komisija

PRANCUZIJA

Nauja Prancūzijos LB Krašto Taryba

Spalio mėn. pabaigoje Prancūzijos lietuviai korespondenciniu būdu rinko Pr. Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybą ir Garbės Teismą. Į Krašto Tarybą buvo renkama 11 narių, į Garbės Teismą — 3.

Lapkričio 10 d. Rinkimų Komisija patikrino balsavimo lapus. Į Krašto Tarybą pagal balsų daugumą išrinkti:

Kun. J. Petrošius, O. Bačkienė, R. Bačkis, Pr. Dulevičius, pulk. J. Lanskoronskis, min. Ed. Turauskas, med. gyd. E. Aleksandravičienė, P. Klimas jr., A. Liutkus, B. Venskuvienė ir M. Macevičiūtė.

Kandidatai: O. Peruche-Gečaitė, V. Narbutas, Br. Jucius, Br. Baranauskas ir A. Šeikis.

Į Garbės Teismą: min. Dr. St. Bačkis, prof. J. Baltrušaitis ir V. Gravelis.

Kandidatas: K. Vaičiulis.

EUROPOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS LURDE

Svarbus pranešimas

Šimto metų sukakties nuo Švenč. Marijos apsireiškimų Lurde paminėjimas įgyja vis platesnės apimties. Šv. Tėvo pavedimu yra šaukiamas Pasaulinis Marijos Kongresas, kuris vyks Lurde sekančiais metais rugsėjo 14-17 d. Šiam pasauliniam kongresui suorganizuoti Apaštalų Sosto yra paskirtas Tėv. C. Balič, OFM, kuris kartu yra „Academia Internacionalis Mariana", prezidentu ir, kaip teko sužinoti, labai palankus lietuviams. Šio kongreso metu vieną dieną bus didžiulė manifestacija, skirta persekiojamajai Tylos Bažnyčiai paminėti.

Šiomis dienomis mūsų Organizacinis Komitetas gavo pakvietimą ir paraginimą iš Romos, kad į Pasaulinį Marijos Kongresą įsijungtume, kaip lietuvių sekcija. Jame dalyvaus Popiežiaus Legatas, Kardinolai, Vyskupai ir maldininkų iš įvairių pasaulio kraštų. Tad ir mes, lietuviai, turėsime progos jame gražiai reprezentuotis. Jau gautas sutikimas, kad dalyvaus ir J.E. Vysk. Vincentas Padolskis iš Romos.

Dar prieš Kalėdas turėdami pranešti tikrą lietuvių dalyvių skaičių Romai ir Lurdui, prašome visus tautiečius, kurie ketina vykti į Lurdą, nedelsiant užsirašyti iki š.m. gruodžio 15 d. pas komiteto narius: Vokietijoje pas Tėv. Alf. Bernatonį, 33 Minnefeld, Dieburg; Prancūzijoje — kun. J. Petrošių, 26 Rue de Navarin, Paris 9; Olandijoje ir Belgijoje — kun. Dėdiną, 185 Rue de Hesbaye, Liege, Belgium; Didž. Britanijoje — Lietuvių klebonijoje, 21, The Oval, Hackney Road, Lonon, E.2. Tautiečiai, gyveną kituose kraštuose, užsirašo pas vieną kurį komiteto narį, pagal čia paskelbtus adresus.

Organizacinis Komitetas

VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS LIETUVIŠKA KNYGA GERIAUSIA DOVANA ŠVENTĖMS

„Aukso Mintys" — rinktiniai aforizmai, satyros, patarlės ir kiti sakymai, kaina — 24 šil. 6 penai.

Pulgis Andriušis — „Tipelis" — kaina 22 šil. Humoristinis romanas.

A. Baronas — „Užgęsęs Sniegas" — 19 šil. 6 penai. Romanas.

Šventoji Istorija — Naujas Įstatymas — 4 šil.

E. Tumienė — „Karaliai ir Šventieji", eilės — 19 šil. 6 penai.

„Laisvasis Pasaulis", žurnalas Nr. 2. Kaina 3 šil. 8 penai. Leidžia antikomunistinis frontas.

Dr. V. Sruogienė — Didžioji Istorija, virš 800 iliustracijų, kaina 88 šil.

Kainos pažymėtos su persiuntimu. Rašykite: DAINORA, 49, **Thornton Ave, London, W.4.**

ŠIAIS METAIS KŪČIAS IR KALĖDAS PRALEISKIME LIETUVIŲ SODYBOJ!

LIETUVIŠKASIS DŽIAMBORĖS FONDAS

Lietuvių Skautų Brolijos Užsienio Skyriaus Džiamborės Fondas dar kartą kreipiasi į plačiąją lietuvių bendruomenę išeivijoje. Šį kartą lietuviai skautai nori išreikšti savo gilią padėką broliams ir sesėm lietuviams, atėjusiems Džiamborės Fondui į pagalbą ir padėjusiems auka ar talka, telkiant LSB reprezentaciniams reikalams lėšas. Lietuviškųjų bendruomenių reikalo supratimas ir nuoširdus jo rėmimas ir nulėmė DF pasisekimą. Tik Jūsų, mieli Tautiečiai, dėka DF vajus galėjo taip pavykti, kaip pavyko. Jūs spontaniškai pademonstravote, kad pilnai remiate ir užgiriate lietuvių skautų veiklą tarptautinėje skautybės srityje. Tuo Jūs ir tapote mūsų ne tik materialiniu, bet kartu ir moraliniu užnugariu. Jūs mums padėjote, o kartu ir įpareigojote mus būti tos paramos vertais. Lietuviai skautai stengiasi ir stengsis ir toliau savo veikla, darbu ir ištikima tarnyba Dievui, Tėvynei ir Artimui pelnyti visišką Jūsų pasitikėjimą ir paramą, siekiant vieno didelio, švento tikslo — laisvos ir nepriklausomos Lietuvos! Mieliems Tautiečiams gerai žinoma, kad DF vajaus tikslas buvo sutelkti pakankamai lėšų, kad galima būtų paremti LSB Reprezentacinių vienetų žygius, visur keliant, skelbiant didžią ją Lietuvos nelaimę! Šis tikslas, mieli Tautiečiai, yra atsiektas. Norime dėl to padėkoti atskirai lietuviškosioms organizacijoms, draugijoms, sąjungoms ir klubams, kurie prie DF vajaus nuoširdžiai prisidėjo. Didelė padėka atitenka lietuvių skautų Tėvų Komitetams, DF rėmti Komitetams ir visiems lietuvių skautų bičiuliams.

Iš viso buvo surinkta Amerikoje ir iš dalies Autralijoje $5.042.28.

Anglijos Rajone Džiamborės Fondui surinkta £98-19-9½. Daug darbo ir triūso DF vajų pravedant padėjo DF Įgaliotinis ps. J. Bružinskas — jam atitenka DF ypatinga padėka.

LSB Vokietijos Rajone buvo viso surinkta 462.06 DM. Per dvi rinkliavas Schwetzingeno Lietuvių Darbo Kuopos vyrai sudėjo 228.66 DM., o per PLB Vokietijos Krašto seniūnų ir mokytojų konferenciją buvo surinkta 233.40 DM. Šauniems Schwetzingeno Kuopos vyrams, gerbiamiems seniūnų ir mokytojų konferencijos dalyviams ir mielam DF Įgaliotiniui LSB Vokietijos Rajone ps. T. Gailiui DF labai, labai nuoširdžiai dėkoja.

Čia reikia pažymėti, kad DF Įgaliotinis LSB Vokietijos Rajone tiesioginiai iš „Ventos" V-jos, Ashgrove-Brisbane, LSB Australijos Rajono per s.v.v.sl. P. Stelmoką gavo 12 australiškų svarų, o tai lygu 110.17 DM.

D. Fondo geradariai Europoje ir Australijoje:

A. Bakaitis, Australija, J. Vizbaras, Australija ir V. Tamašauskas, Birmingham, Anglija — visi po 2 sv; LRS Nottinghamo Skyrius, K. Plukas, London, kun. J. Gutauskas, Skotija, V. Akelaitis, London, J. Laucius, London, V. Ribokas, London, K. Kraučūnas, Kent prie Corby, P. Ivanauskas, Anglija, J. Krivickas, Nottingham, A. Garbauskas, Nottingham, K. Bivainis, Nottingham, Anglija — visi po 1 sv.; DBLS Nottinghamo Skyrius, Anglija — 2 sv.; Dr. K.J. Čeginskas, Muenchen, Vokietija — 1 sv. 15 šil.; E. Dičpetrienė, Bradford, Liudvikas, Kettering, S. Cereškevičius, Birmingham, S. Karalevičius, High Wycombe, Anglija, B. Kmieliauskas, Pyrton, Anglija — viso po 1 sv.; S. Tissot Arden, Šveicarija — 10 sv.

DF Rėmėjai:

v.s. A. Krausas, Victoria, Australia — 3 sv.; Ignas Juška, Nottingham, Anglija, P. Varkala, London, Min. B.K. Balutis — visi po 5 svarus; Liet. Socialinis Klubas, Manchester, Anglija — 3 sv.

DF Garbės rėmėjai:

Liet. Socialinis Klubas Bradforde ir D. B.L.S. Centras, London — po 10 sv.; „Ventos" V-ja, Brisbana, Australija — 12 sv.

Visiems DF Aukotojams, Geradariams, Rėmėjams ir Garbės Rėmėjams Lietuviškasis Džiamborės Fondas labai, labai nuoširdžiai dėkoja. Labai dėkingas DF yra DF Talkininkams už lėšų telkimą ar kitokią pagalbą. Ačiū lietuviškajai spaudai, kuri beveik be išimčių spausdino straipsnius DF vajaus reikalu. Jūsų aukos, Jūsų talka įgalino LSB Reprezentacinius Vienetus dalyvauti Pasaulinėje Skautų Jamboree, Rovermoote, Indaboje bei išleisti anglų kalba leidinį apie lietuviškąją skautybę — „White Badge". Jūs įgalinote lietuvius skautus viso laisvojo jaunimo atstovų tarpe iškelti trispalvę ir tarti: „Mes esame ir kovojame už Kankinės Lietuvos laisvę!"

ps. O. Gešventas (DF Sekretorius)
s.v.v.sl. A. E. Pocius (DF Iždininkas)

SPORTAS

Lietuviai sovietų sportininkų eilėse

Stalo tenisininkai lietuviai vyrauja pirmose dviejose vietose Rusijoje. Sovietų Sąjungos pirmenybėse Algimantas Saunoris, 28 metų amžiaus daktaras, tris kartus laimėjo čempiono vardą. Antras geriausias vėl yra lietuvis Rimas Paškevičius — 23 metų amžiaus sporto mokytojas. Jis yra labai gabus kombinuotojas, moka gerai gintis ir stipriai pulti atbula ranka.

DĖL REPREZENTACINĖS KREPŠINIO KOMANDOS

Beveik po du kart per metus Bradforde įvyksta Baltic Cup krepšinio turnyras. Ar nevertėtų ir lietuviams jame dalyvauti? Tuo reikalu man teko kreiptis per „Europos Lietuvį". Norėjau sudaryti Anglijos lietuvių krepšinio reprezentacinę komandą, kuri panašiais atvejais, kaip Pabaltijo turnyras, galėtų reprezentuoti lietuvius.

Tikėsite ar ne, tik vienas laiškas pasiekė mane toks, kuris mielai pritaria tokiai minčiai. Kiti dėd visos eilės kliūčių tokios minties bijo. Kliūčių pilnas mūsų gyvenimas, o gyvename, kad nugalėtume jas.

Taigi dėl ateities dar kartą kreipiuosi į krepšininkus, sporto mėgėjus, stalo tenisininkus ir futbolininkus registruotis į Sporto Skyrių, kuriam apsiimu vadovauti iki pirmojo visuotinio suvažiavimo.

Viltis dėl įvairių priežasčių negali sudaryti net penketuko vykti į Pabaltijo krepšinio turnyrą Bradforde, kuris įvyks 23-24 d.d. šio mėnesio, bet jei Manchesterio „Kovui" ar Londono „Taurui" ar kitiems lietuviams reikėtų keleto atsarginių, keli viltiečiai mielai atvyktų.

Mano adresas: V. Kelmistraitis, 3, Hart Rd., Wednesfield, nr. W-ton.

lapkričio 23 d. LIETUVIŲ KLUBE,

1-2 Ladbroke Gardens, W.11
rengiamas

Šokių Vakaras

Gros KONTINENTINIS DŽAZAS.

Pradžia 7.30 val.

Laiškas bendrakeleiviui

Prieš dešimtį metų, pirmasis lietuvių politinių emigrantų transportas išplaukė į Australiją. Šia proga mes spausdiname čia šį laišką.

Ar prisimeni, Bičiuli, tą rupią kukurūzinę duoną? Ir silkes? Kepaliuką duonos juk suvalgydavome iš karto: sausai, be nieko. Silkės buvo brangios. Už vieną mari nuotą silkę — cigaretė. Gerai buvo nerūkantiems. Jie visuomet valgydavo silkę su duona. Mes sausai. Užsigerdavome kartais juodu skysčiu — kava, kartais vandeniu. Kepaliuką suvalgę, prabangiai atsidūsdavome, perpiaudovome cigaretę į tris dalis, įsikišdavome į cibuką ir užsirūkydavome. Ir būdavome pasipiktinę, kad nerūkantieji silkėmis smardina kambarį...

Ar prisimeni Inge, Annemarie, Lotte? Padūkusios buvo merginos. Jas sunkiausia gal beprisiminti: teliko neryškūs vaizdai, praeityje paskendę epizodai. Bet tada šokdavome ,dainuodavome, dūkdavome... Apgautos ir sutriuškintos tautos dukros su benamiais: turėjome vieną bendrą savybę — visi buvome be pagrindo po kojomis. Šiandieną veidai išblėsę: jos, tur būt, kankinančiai švariai išvalo savo butus ir geria kavą Haag, kuri juk yra daug pigesnė, o be to, ir sveikesnė už tikrąją, pupelių...

Tais metais Liudas Dovydėnas išleido savo knygą „Mes ieškome pavasario". Ak, kaip teisingai jis visų mūsų vardu sušuko. Kaip visi buvome pasiilgę to pavasario. Buvome tokie jauni ir tokie pavargę. Taip norėjome gyventi ir būti žmonėmis kaip visi: nebesuvalgyti kepaliuko duonos iš karto, nebepiaustyti cigarečių į tris dalis ir nebegerti pridegusios naminės. Taip norėjome būti žmonėmis kaip visi: kaip mes benamiai ieškojome namų.

Buvo mūs keturi šimtai ir trisdešimt devyni, ne visiškai, kaip toj senoj dainoj nor manų. Buvo mūsų studentų ir studenčių, inžinierių ir buhalterių, artojų vaikų ir tris uniformas vilkėjusių, dviejuose frontuose kovojusių kareivių. Buvo mūsų vien gungių ir našlių ir... nevisiškai našlių. Buvo mūsų spekuliantų ir išbadėjusių, vyresnių ir po moduliacijos pavargusiu balsu tebekalbančių. 22 merginos ir 417 vyrų — visi lietuviai — ir mes visi ieškojome pavasario.

Ar prisimeni, bičiuli, kapitoną Vladą Žibą? Kaip malonu buvo laive sutikti IRO karininką — lietuvį. Tai buvo lyg dar vienas likęs gyvas ryšys su Europa. Spalio 30 dieną lygiai 16 valandą mūsų laivas USAT „Gen. Stuart Heinzelman" atsiplėšė nuo Bremerhaven krantinės. Buvo ūkanota papietė, vėjuota, ir, ant denio stovėdami, žiūrėjome į tolstančią žemę. Ar ir tau, Bičiuli, tą momentą lyg kažkas suėmė už gerklės ir pernelyg greitai mirksėjo akys? Ar taip pat atsargiai apsidairei, kad niekas nematytų tokio nevyriško nesusivaldymo? Europos krantai vis tolo, ir po truputį nusileido saulė.

Visa tai, Bičiuli, atsitiko lygiai prieš dešimtį metų. Ir lygiai dešimt metų mes nebematome Europos...

Laive gėrėme tikrą kavą ir tikrą arbatą. O duonos kepaliuko iš karto suvalgyti negaudavome: tik vieną kitą riekelę baltos baltos, ne kukurūzinės duonos, prie mėsos, prie sriubos... Silkių laive aplamai neduodavo, tik retkarčiais ledų su vanilijos prieskoniu. Cigarečių nebepiaustydavome į tris dalis.

Lygiai po 30 dienų ir 29 naktų ankstų rytą pamatėme uolėtą Fremantle pakrantę. Atvykome į Australiją. 22 lietuvaitės ir 417 lietuvių — viso 439 — pasiekėme Australiją.

Ar prisimeni, Bičiuli, Stasę? Aukšta, liekna ir tokiu baltu, baltu veidu ji stovėdavo ant „Kanimblos" denio, mums plaukiant į Melbourną. Ar prisimeni, kaip garsiai dūsaudavo Borisas? Juozas sąžiningai vedė mūsų kelionės kroniką ir kur nors kampe susigūžęs tik rašydavo ir rašydavo. G. lošdavo pokerį. Stepas su Algiu iki įkyrumo ginčydavosi kas susiras turtingesnę australę. Morkūnas balsinguosius susitelkė į chorelį. Gabecas vyrus mokė „Oželio", o buteliais išgrodavo simfonijas. L. su Jurgiu laive buvo neperskiriami: vėliau, žinoma, išsiskyrė.

Ar prisimeni, Bičiuli, pirmąsias Kūčias Bonegiloje? Mūsų pirmininkas Motiejūnas kalbėjo: buvome susimąstę, ir buvo kažkaip nyku ir liūdna. Išgėrę po stiklą lemonado, išsiskirstėme į barakus.

Buvo mūsų 439, bet Bonegiloje nebetekome bendrakeleivio Vasiliausko. Jis paskendo besimaudydamas baseine. Po poros metų auto nelaimėje žuvo tada jau krautuvės savininkas Jurgis Bakučinskas. Beliekа 437: ar visi mes dar Australijoje? Ar visi sveiki, gyvi? Kaip mes įsikūrėme, kaip gyvename, ko pasiekėme, kuo nusivylėme?

Stasys Čibiras augina sūnų, yra Karališkosios Australijos Karo Aviacijos atsargos karininkas ir pilnateisis advokatas. N Butkūnas siuntinėja paketėlius ir platina lietuvišką spaudą. Vincas su žmona australe kiekvieną šeštadienį dukrelę sąžiningai atveda į Savaitgalio Mokyklą. Nikodemo vaikai lietuviškai nemoka.

Dešimt metų, Bičiuli, tai didelis gyvenimo gabalas. Ir kartu toks trumpas. Mes visi dešimt metų vyresni, o vis dėlto liekame tie patys. Mes namų savininkai, mes turime banko sąskaitas, mes savarankūs verslininkai, mes vedę ir auginame vaikus, daug mūsų jau Elžbietos II valdiniai, daugelio mūsų iš išvaizdos nebeatskirsi nuo čia gimusio australo. O vis dėlto liekame tie patys. Tie patys benamiai... Gal tik to pavasario taip įkyriai nebeieškome, Bičiuli.

P.S. Kartais gal žinai, ar Stepas su Algiu jau susirado po turtingą australę?

R.E. Maziliauskas

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, SIBIRĄ IR KITUS KRAŠTUS

Siunčia vienintelė lietuvių bendrovė Anglijoje

BALTIC STORES LTD.

(Z. Juras)

NEMOKAMAS PATARNAVIMAS!

Pranešame savo klientams, kad dabar už patarnavimą tarpininkavimą jokio atskiro mokesčio neimame.

Medžiagos, Avalynė, Vaistai, Skustuvai, Stiklui piauti piautuvėliai, plaukams kirpti mašinėlės ir kit.

Geriausi vyriški pusbačiai (Oxford) kainuoja tik £ 1.5.0.

Lininės medžiagos 3 šil. už yardą.
Pigiausi maisto siuntiniai!
Informacijų galima gauti visose mūsų krautuvėse:
421, Hackney Rd., E.2. Tel. SHO 8734.
146, Holland Park Ave. W.11. Tel. PAR 2970.
148, Ridley Rd. E.8. Tel. CLI 0572.
20, Ridley Rd., E.8. Tel. CLI 3880.
187, Lewisham High Str., S.E. Tel. LEE 1042.
Norintiems išsirinkti medžiagas asmeniškai geriausia vykti į 421, Hackney Rd., E.2.
Dėl smulkių informacijų arba dėl specialių siuntinių persiuntimo sąlygų prašome rašyti:
Z. Juras, 421, Hackney Rd., E.2.
Siunčiame Jūsų pačių paruoštus siuntinius.
PRISTATYMAS GARANTUOTAS!
TEISINGIAUSIAS IR PIGIAUSIAS PATARNAVIMAS!

(atkelta iš psl. 2.)

TEN, KUR AIDI KERDŽIAUS RAGAS

nas nudažo, įriša spalvotus kaspinėlius ir pan. Savotiškai įdomu, kada ūlyčioje pasirodo plikai nukirptų avių būrelis su įvai riaspalvių vilnų kuokšteliais ir į juos įrištais kaspinėliais ant nugaros. Juk ir vištos čia dažytos kaip velykaičiai: vienos nugarėlė ar kaklas žalias, kitos raudonas, trečios violetinis...

Nejučiomis prabėgo Damošiuose pora savaičių. Per tą laiką kalbininkai spėjo užrašyti ne vieną vietinės tarmės deimančiuką, kokių dažnai su žiburiu jau neberastume mūsų kaime, o man nusišypsojo laimė ste bėti senoviškas savo apeigomis krikštynas, užfiksuoti daugybę įdomių buitinių smulkmenų.

Paskutinis rytas. Kerdžiaus rago garsas kaip visuomet nuaidėjo kaimo gatvėje, pliauškėdami botagais praginė mieguistą kaimenę tokie pat apsnūdę piemenukai, gatvė atrodė visiškai tyli ir tuščia. Tiktai kai mūsų mašina tingiai išsirito į kelią, iš visų pirkių, net iš ano ūlyčios galo subėgo būriai vaikų, moterų, merginų. Mašinos langai, sėdynių atlošos sužaliavo rūtomis, sužydo darželių bijūnais... Ir kai mūsų mašina jau pasuko už kalvelės, toli dar tebepleveno ore baltos palydinčiųjų skarelės...

A. Vyšniauskaitė

(iš 1957 m. balandžio mėn. „Švyturio").

EUROPOS LIETUVIŠKOJI PERIODIKA

Svečias, lietuvių evangelikų liuteronų laikraštis, 1957 m. Nr. 5. Turinyje: Tavo namuose gyvensiu amžinai (M. Kilienė), Kas yra šventa (kun. A. Gelžinius), Olimpija Morata (Alfredas Vėlius), Aš tikiu į Dievą (Ansas Dumpys), Ar galimas bendras krikščionių frontas (M. Kampinis), Laiškas tikėjimo broliui (Pranas Enskaitis), Bažnyčia yra Kristaus kūnas, Mūsų gyvenimas ir veikla.

Darbininkų Balsas. Nr.11 (17), 1957 m. lapkritis. Turinys: Lygybė tarp tautų, Profesinės sąjungos pavergtuose kraštuose, P.E.T. rezoliucija prof. sąjungų klausimu, Demokratiniai rusai dėl pasaulio ateities, Darbininkai sukasi nuo bado, Laisv. prof. sąjungų egzilėje kongreso nutarimai, Baltijos jūra — taikos jūra (K. Gluosnis), Padėtis Lietuvoje, Kronika.

Lietuvių Dienos. 1957 m. spalio mėn. Turinys: „Imkit mane ir skaitykit" — lietuviškos spaudos mėnesio proga, Lietuvos pasiuntinybė Vatikane, Visas gyvenimas dar bui ir pareigoms — prof. M. Biržiškos 75 metų sukakčiai paminėti. Iš žodžio meno žmonių minimi: Algirdas Gustaitis ir Pranas Lembertas. Minimos knygos. P. Bliumas rašo apie Bostono šokėjus, J. Tn. apie iš Lietuvos kilusį amerikiečių skulptorių William Zorach. Angliškojoje dalyje prel. Balkūnas rašo apie bolševikinį melą ir nuogą teisybę, duodama apie lietuviškus medinius šventuosius, Starkus toliau verčia Jurgį Jankų, skaitytojas dar supažindinamas su Sniečkaus motina, su Lietuvos istorija pašto ženkluose. Numeris puikiai iliustruotas.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS METRAŠTIS

A.L. Mokytojų S-gos Centro Valdyba yra nutarusi surinkti medžiagą ir išleisti metraštį ,kuris apims tremties švietimo laikotarpį nuo 1945 m. iki dabar. Redakcinė komisija bus sudaryta iš Europos, Kanados ir Amerikos atstovų.

Metraščio viena dalis bus skirta švietimo laikotarpiui Vak. Europoje iki masinės emigracijos, o kita dalis — dabar veikiančioms lituanistikos mokykloms visame laisvajame pasaulyje. Metraštis kalbės ateities istorikui apie tų mokyklų įnašą tremtinių jaunosios kartos švietimui ir lietuvybės išlaikymui.

Mokytojų S-gos Centro valdyba kreipiasi į visus mokytojus, kūrusius minėtas mokyklas, jose dirbusius ir dabar dirbančius, prašydama siųsti metraščiui medžiagą ir charakteringas nuotraukas. Apie dabar veikiančias mokyklas Vokietijoje, lituanistikos mokyklas Australijoje ir visame Amerikos žemyne pageidaujama, kad siunčiamoje medžiagoje tarp kitų dalykų būtų paliesti ir šie klausimai: 1. mokyklos vieta ir adresas, 2. pradžios ar aukštesnioji, 3. šeštadieninė ar kasdieninė, 4. dėstomieji dalykai, 5. mokyklos personalas, 6. mokinių skaičius: dabar ir išėjusių mokyklą, 7. ryškesnieji mokyklos momentai ir nuotraukos.

Metraščiui medžiagą prašoma siųsti iki 1958 m. kovo 1 dienos šiuo adresu: B. Beleškienė, 6921 So. Claremont Ave., Chicago 36, Illinois.

A.L.M. S-gos Centro Valdyba

— Maskvoje, atvažiavę švęsti revoliucijos metinių, lėktuvui sudužus, žuvo keturi rumunų aukšti komunistai.

— Britų profesinės sąjungos turi 79.495.000 svarų savo fonde.

— Mannheime, Vokietijoje, du vyrai, plėšę banką ir nužudę policininką, nuteisti iki gyvos galvos kalėti.

— Mirė komunistinės Čekoslovakijos prezidentas Zapotocky.

PAIEŠKOJIMAI

GUŽAUSKAS Juozas, sūnus Andriaus, iš Birštono, prašomas atsiliepti „Eur. Lietuvio" administracijai.

BRAZAS Juozas ir LEGECKIS Zenonas prašomi atsiliepti „Eur. Lietuvio" administracijai.

MAČIULAIČIO Albino, gyvenusio Kaune-Vilijampolėj, svarbiu reikalu prašo atsiliepti Milda Zemaitis, 12 Pine Str., Amsterdam, N.Y., USA.

PLIOPAS Vytautas, sūnus Juozo, gimęs 1929 m., prašomas atsiliepti „Eur. Lietuvio" administracijai.

(2) RASLAVIČIUS Vincas, sūnus Vinco, gimęs 1919 m., iš Veiverių, ir JARAS Juozas, sūnus Juozo, iš Veiverių, patys ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti „Eur. Lietuvio" administracijai. Paieškomi giminių iš Lietuvos.

MIELI SKAITYTOJAI,

Siųsdami pakietėlius į Lietuvą ar Sibirą, prisiminkite, kad **niekas tai gerai neparinks dovanų, Jūsų artimiesiems, kaip Jūs patys.**

Todėl, jei gyvenate Didžiojoje Britanijoje, supirkite savo įprastose krautuvėse tokias prekes, kokios Jums labiausiai patinka, ir siųskite jas su sąskaitomis mums. Mes Jūsų pačių sudarytąjį siuntinį perpakuosime ir, atlikę visus formalumus — apdraudę ir apmokėję muitą, tuojau išsiųsime į Lietuvą.

Klijentams pageidaujant, tokius jų siuntinius galime papildyti arba ir ištisai sudaryti pagal klijetų nurodymus iš gausybės prekių, esančių mūsų nuosavuose eksportniniuose sandėliuose ir krautuvėse Londone.

Per mūsų siunčiamą b-vę siutinėliai garantuotai pasiekia Lietuvą per3-5 savaites.

Reikalaukite kainoraščių. Rašykite lietuviškai!

Lithuanian dep., P.&B. SUPPLY CENTRE LTD., 8 A, Thurloe Place, London, S.W.7.

Telh. Kensington 4281.

PALYGINKITE MŪSŲ KAINAS SU KITŲ FIRMŲ KAINOMIS

● **GREIT**

Mūsų pasiųsti siuntinėliai pasiekia gavėją per 3-6 savaites

● **PATIKIMAI**

Mes duodame 100% garantiją, kad siuntinys pasieks gavėją

● **PIGIAI**

MŪSŲ KALĖDINĖS DOVANOS

Kaip ir praėjusiais metais **Brownejones Ltd. lietuviškasis skyrius praneša:**

Kiekvienas, kuris užsakys vidutinės vertės siuntinį, gaus vieną toliau išvardintų dalykų pasirinkimui, kaip dovaną:

1. 3 moteriškas skareles, vilnones 27X27.
2. 6 svarus cukraus.
3. 1 vilnonį vyr. šaliką 50X11.
4. 1 skustuvą, Sollingen ar Sheffield.
5. 4¼ yrd. motr. suknelei medžiagos.
6. 1 plaukams kirpti mašinėlę.
7. 3 poras moteriškų kojinių.
8. 3 poras vyriškų kojinių.

Šitos dovanos neįeina į standartinių siuntinėlių sudėtį.

STANDARTINIS SIUNTINĖLIS MOTERIMS

Svoris — 9 svarai. Kaina: £15.0.0.

4½ yrd. medžiagos moteriškai suknelei.
3 yrd. 54" medžiagos, tinkančios moteriškam kostiumui, įvairių spalvų.
1 pora žieminių apatinių.
1 100% vilnos, ilgom rankv. megztinis.
2 poros moteriškų kojinių.
3 100% vilnos skarelės 27X27.
1 svaras šokolado.

STANDARTINIS SIUNTINĖLIS VYRAMS

Svoris — 7 svarai. Kaina: £16.0.0.

3¼ yrd. atkarpa vyr. kostiumui, labai stiprios medžiagos.
3 yrd. Poplin baltiniams medžiagos.
1 vyriškas aukšta apikakle megztinis, ilgom rankovėm.
1 pora vyr. žiem. apatinių.
1 pora vyr. vilnonių kojinių.
1 vyr. vilnonis šalikas, 50X11.
50 cigarečių Players.

STANDARTINIS SIUNTINĖLIS NR. 17.

Svoris — 16 svarų. Kaina: £36.0.0.

3¼ yrd. geros rūšies atkarpa vyr. kostm.
3 yrd. grynos vilnos medžg. mot. paltui.
3 yrd. gryn. viln. medžg. vyr. paltui.
3 yrd. labai stiprios medžg. mot. kostm.
1 vyr. „Windcheater" užtraukiamu užsegimu, su 2 kišenėm.
1 moteriškas megztinis ilg. rank. Gr.vil.
1 vyriškas vilnonis šalikas.
3 moteriškos skarelės 27X27.
1 skustuvas, Sollingen ar Sheffield.
1 moteriška bliuzelė.
1 pora moteriškų apatinių.
1 sv. džiovintų vaisių.

Visi mokesčiai yra įskaityti. Gavėjas neturi nieko primokėti. Jūs galite taipogi iš mūsų kainoraščių pasirinkti, ką jūs norite. Pasiunčiame taipogi jūsų pačių supirktus siuntinėlius.

RAŠYKITE LIETUVIŠKAI. **Lietuvių Skyrius,**

BROWNEJONES LTD.

1, Norfolk Place, London W.2. England

Tel. PAD 2797.

Būsite patenkinti mūsų patarnavimu!

DĖMESIO! JEI JUMS YRA SUNKUMŲ APMOKĖTI, PARAŠYKITE MUMS, IR MES SUTEIKSIME JUMS LENGVATŲ SUMOKĖTI DALIMIS. TODĖL GALITE DRĄSIAI IŠ ANKSTO UŽSAKYTI JŪSŲ NORIMĄ SIUNTINĮ, KAD JIS LAIKU PASIEKTŲ JŪSŲ ARTIMUOSIUS TĖVYNĖJE.

! PRAŠOM ĮSIDĖMĖTI !

Geriausios rūšies ir vertingiausi vaistų siuntinėliai paruošiami patyrusio vaistininko priežiūroje, ir šitos srities visokios informacijos

NEMOKAMAI DUODAMOS:

ACTON PHARMACY (EXPORT) LTD.

24, Church Road, London, Acton, W. 3.
Telefonas: (Londonas) ACOrn 0712

Savo giminėms ir draugams galite padėti siųsdami vaistus ir kitokias prekes

PAPRASTU AR ORO PAŠTU

Priimame užsakymus iš Didž. Britanijos ir kitų kraštų. Prašom rašyti **lietuviškai,** ir atsakymas jums išblaškys betkokius abejojimus.

Mūsų specialybė:

PAŠTU SIUNČIAME: **mišrius siuntinius,** įskaitant **vaistus, klausai stiprinti aparatus, tekstilės gaminius, apavą, odą, kojines, įrankius, maistą** ir t.t.

JŪROS KELIU: **Singerio siuvamąsias mašinas, dviračius, mezgimo mašinas.**

Priimame išsiųsti ir pačių Didž. Britanijos karalijoje supirktąsias prekes.

Prašykite smulkesnių nurodymų ir patarimų.

MES PRISITAIKYSIME PRIE JŪSŲ NORŲ IR REIKALAVIMŲ!

EUROPOS LIETUVIS — THE LITHUANIAN WEEKLY. Redakcijos ir Admininstracijos adresas: 1-2, Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PAR 2470. Redakcija rankraščius tair ir trumpina savo nuožiūra. Prenumeratos kaina: metams — 40 šil., 6 mėn. — 22 šil. Dolerio kraštuose — 6 dol. metams. Skelbimai — spaudos eilutė arba jos vieta 1 šil. Atskiras numeris 1 šil. Leidžia Lietuvių Namų Akc. Bendrovė. Leidimo Tarybą sudaro — DBLS-gos Centro Valdyba ir Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkai: Vokietijoje — J. Bataitis, Prancūzijoje — O. Bačkienė, Belgijoje — J. Sekmokas, Šveicarijoje — A. Paulaitis, Švedijoje — J. Pajaujis, Italijoje — kun. V. Mincevičius, Danijoje — A. Bričkuvienė. Austrijoje — Msgr. K. Razminas, D. Britanijoje — M. Bajorinas.
Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd. 1-2 Ladbroke Gardens, W.11.